Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...1921 оной ... 21-нэз гарана | № 249 (14054) | 1975 оной октябриин 23, четверг | Сэн 2 мүнгэн.

АРАДАЙ АЖАХЫН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭД! Экономическа эрдэм, ажахы эрхилэлгын ба хүтэлбэрилэлгын шэнэ онол аргануудые оролдосотойгоор шудалагты! Ажалаа ...м ухаанай заабариин ёһоор эмхидхэгты, түргэ дүй дүршэл, эрдэм болон техникын шэнэ түйлалтануудые үйлэдбэридэ үргэнөөр нэбтэрүүлэгты!

(Агууехэ Октябриин социалис революциин 58 жэлэй ойдо зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан Уряануудһаа).

ХАНИ ЁҺОНОЙ АЛБАНАЙ ХЭРЭГЭЭР ЕРЭБЭ

ВСРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Венгриин Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Дьердь Лазар Советскэ правительствын уряалаар, хани ёһоной албанай хэрэгээр октябриин 21-дэ Москва ерээ.

ВНР-эй ба СССР-эй гүрэнэй тугуудай хиидхэгдэһэн Внуковска аэродром дээрэ Д. Лазарые КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ М. С. Соломенцев болон бусад тушаалтад угтаба.

Хүндэтэ айлшание Москвагай ажалшадай түлөөлэгшэд аэродром дээрэ амаршалаа.

Ниидэлгын талмай дээрэ хүндэлэлэй харуул жагсаагдаһан, ВНР-эй ба СССР-эй гүрэнэй гимнүүд гүйсэдхэгдэһэн байна.

Нүхэд А. Н. Косыгин, Д. Лазар совет сэрэгшэдэй жагсаалай урдуур ябаба.

Удаа тээнь Д. Лазар А. Н. Косыгинтай хамта, мотоциклистнүүдэй эскортоор үдэшэгдэһэн автомашинада һуужа, тусхай байра тээшэ шэглэн ошоо. Автомашинануудай кортежэй ябаһан үйлсэнүүд ба талмайнууд хоёр ороной гүрэнэй тугуудаар, совет болон венгер арадуудай хоорондын аха дүү ёһоной, эбдэршэгүй бата хани барисаанай ба харилсаа холбооной хүндэлэлдэ зорюулагдаһан амаршалгын транспарантнуудаар шэмэглэгдэнхэй байба.

(ТАСС).

СОВЕТ-ВЕНГЕР ХӨӨРЭЛДӨӨНҮҮД

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгинай, ВСРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ВНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Д. Лазарай хоорондын хөөрэлдөөнүүд октябриин 21-дэ Кремльдэ болобо

Хани барисаанай, үгэеэ хүсэд ойлголсолгын оршон байдалда үнгэрһэн хөөрэлдөөнүүдэй үеэр совет-венгер харилсаа холбоое саашадань бэхижүүлгэ ба үргэдхэлгэдэ хабаатай политическэ, экономическа олон асуудал, тэрэшэлэн хоёр талые һонирхуулдаг уласхоорондын тон шухала асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ. Европодо аюулгүй байдал, харилсаа холбоо хангаха зүблөөн дээрэ тодорхойлогдоһон шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ зорилготой хэмжээнүүдтэ онсо анхарал хандуулагдаба.

РСФСР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

Октябриин 21-дэ РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй заседани боложо, 1975 оной юһэн һарын турша соо арадай ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбэй, социалис уялгануудай дүүргэлтын дүнгүүд тухай, РСФСР-эй гүрэнэй бюджедэй гүйсэдхэл тухай мэдээсэлнүүд соносогдоо.

Үнгэрһэн үе сооhи республикын экономикын хүгжэлтэ КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдэй, ороной социально-экономическа хүгжэлтын үндэһэн асуудалнуудаар КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй үгэһэн заабаринуудай үндэһөөр бэелүүлэгдээ. Экономико болон соёлоо саашадань хүгжөөхэ, арад зоной байдал улам һайжаруулха хэрэгтэ горитой амжалтанууд түйлагдаһан байна.

Үнгэрэгшэ жэлэй январь—сентябрьтай жэшэбэл, РСФСР-эй промышленна үйлэдбэриин ургалта жэлэй турша соо 6,6 процентээр нэмэхэ түсэбтэй аад, 7,3 процент болоһон, тэрэ тоодо РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй мэдэлэй промышленностиин талаар 4,3 процент байха аад, 4,6 процент болоһон байна.

Промышленна продукци худалдаха түсэбөө РСФСР-эй бүхы министерствэнүүд ба албан зургаанууд дүүргээ. Даабариһаа гадуур ехэ хэмжээтэй элдэб янзын продукци үйлэдбэрилэгдөө. РСФСР-эй промышленностьдахи ажалай бүтээсэ жэлэй турша соо 5,7 процентээр нэмэхэ түсэбтэй аад, 6,2 процентээр ургаһан байна.

Хүдөө ажахын талаар абажа, үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхитэй жэшэбэл, мал, шубуу, һү, үндэгэ худалдан абалта нэмээ. Хүдөө ажахын үйлэдбэрилгын материально-техническэ үндэһэ һууринь бэхижэжэ үргэлжэлөө. Автомобильна ба гол мүрэнэй транспортын ашаа зөөлгын хэмжээн үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхиһөө 6,3 процентээр нэмэбэ.

Республикын хүн зоной байдалые улам һайжаруулха хэмжээ ябуулганууд бэелүүлэгдээ. Хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай һарын дундуур салин хүлһэн 1974 оной январь-сентябриинхиһаа 4 процентээр нэмээ. Гүрэнэй ба кооперативна худалдаа наймаанай эрьесэ 7,1 процентээр дээшэлһэн байна. 1975 оной юһэ һарын турша соо капитальна хүдэлмэридэ гүрэнэй зүгһөө һомологдоһон мүнгөөр дүн хамта 23 миллион үлүүтэй дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэрнүүд, гүрэнэй зүгһөө капитальна хүдэлмэридэ сэхэ һомологдоһон мүнгөөр 511,1 мянган үхибүүдэй һураха юрэнхы эрдэмэй һургуулинууд, һургуулиин наһа гүйсөөгүй 73,3 мянган үхибүүдэй байха эмхи зургаанууд баригдажа, ашаглалгада оруулагдаа.

Гэхэ зуура, 1975 оной январь-сентябриин түсэб дүүргэхэ талаар горитой дутуу дунданууд тохёолдоһон байна, гэжэ РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй заседани дээрэ тэмдэглэгдэбэ. Россиин Федерациин зарим министерствэнүүд ба албан зургаанууд, автономито республиканууд, хизаарнууд болон областьнууд хэдэ хэдэн шухала зүйлэй продукци үйлэдбэрилхэ түсэбөө, үйлэдбэриин шэнэ предприятинуудые ашаглалгада оруулха даабаринуудаа дутуу дүүргэһэн, бүтээн гаргадаг продукциингаа шанарые дээшэлүүлхэ асуудалнуудта анхарал үшөө дутамагаар хандуулдаг байна. Зарим һалбаринуудта ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй үндэһөөр продукциин түсэбтэ ургалта хангагданагүй, материально-техническэ нөөсэнүүд арьбан бэшээр гаргашалагдана.

1975 оной юһэ һарын түсэбэй ба бюджедэй дүүргэлтын дүнгүүдые шэнжэлжэ үзэхыень, 1975 ондо — юһэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ РСФСР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбэй ба РСФСР-эй гүрэнэй бюджедэй даабаринуудые, тэрэшэлэн КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ зорюулжа предприятинуудай коллективүүдэй абаһан угтамжын түсэбүүд ба социалис уялгануудые дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ ябадал хангахаар хэмжээ ябуулгануудые хараалха, бэелүүлхыень РСФСР-эй министерствэнүүдэй ба албан зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдые автономито республиканскануудай министрнүүдэй Соведүүдые, крайгүйсэдкомуud ба облгүйсэдкомуудые. Москва болон Ленинград хотонуудай гүйсэдкомуудые РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет уялгалба.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ М. С. Соломенцев заседани дээрэ үгэ хэлээ.

...СС-эй ОБКОМОЙ ПЛЕНУМ ТУХАЙ

...ФОРМАЦИОННО МЭДЭЭСЭЛ

...оной октябриин 22-то КПСС-эй областной ко... VI пленум боложо үнгэрбэ.

...-эй XXV съездые нэрэтэй солотойгоор угтахын ...ан социалис уялгануудай дүүргэлтэ тухай» ба ...й партийна XXIX конференциие зарлаха ту... ...удалнуудые пленум зүбшэн хэлсэбэ.

...ын асуудалаар КПСС-эй обкомой нэ... ...екретарь А. У. МОДОГОЕВ элидхэл хэһэн байна.

... зүбшэн хэлсэлгэдэ КПСС-эй Зэдын райкомой ... секретарь С. Б. ЖАРГАЛОВ, КПСС-эй Совет... ...ой нэгэдэхи секретарь В. Б. БАЗАРОВ, За... ...магай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ А. В. ..., Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойн нэрэмжэ... бүтээлгын заводой директор И. С. МЕДВЕДЕВ, Улаан-Үдын райкомой нэгэдэхи секретарь К. К. ..., Улаан-Үдын нарин сэмбын комбинадай бүд... З. Г. КЛЮЧНИКОВА, республикын хүн зоной ... хэрэглэмжэ хангалгын министр Г. А. ЕРЕ... Хяагтын аймагай Хяагтын совхозой ... А. А. ИГУМНОВ, Сэлэнгын аймагай Бага-Холбоолжоной шулуу нүүрһэнэй ... директор И. Д. ДАРЖАЕВ, Мухар-Шэбэрэй «Искра» колхозой түрүүлэгшэ Е. В. ИВАНОВ, ... Баунтын райкомой нэгэдэхи секретарь К. Д. ...ДОРЖИЕВ, нүүдэл оньһожоруулагдамал 145-...онын начальник В. И. ЛЕДОВСКИХ, Хориин ... Хурбын совхозой директор Г. Ш. ДАМБАЕВ, ... аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ ...СЫЩУК, КПСС-эй Яруунын райкомой нэгэдэхи ... Б. Ц. ЖАМСУЕВ гэгшэд хабаадалсаба.

...хэлсэһэн асуудалаараа дэлгэрэнгы тоггоол ба...

...ной партийна XXIX конференциие 1976 оной ... 9-дэ зарлаха тухай тогтоол КПСС-эй обкомой ... баталан абаба.

XXV КПСС-эй СЪЕЗДЫЕ УГТУУЛАН

...хабсаралгын 834-дэхи поезддо Виктор Шай... ...ургаадахи жэлээ ажаллажа ябана. Башенна кра... ...дахи разрядтай крановщик хүбүүн КПСС-эй XXV ... нэрэтэй солотойгоор угтаха гэһэн социалис мү... ...оролсонхой, халаанайнгаа нормые ходо үлүүлэн ... гэжэ коллектив соогоо суурхана.

...АГ ДЭЭРЭ: коммунис ажалай ударник Виктор ...ров.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

АЖАЛАЙ АМЖАЛТАНУУД ТУХАЙ РАПОРТ

СССР-эй промышленностиин 1975 оной юһэ һарын гүрэнэй түсэб дүүргэлгын дүнгүүд тухай

СССР-эй промышленностиин 1975 оной юһэ һара соо гүрэнэй түсэб дүүргэлгын дүнгүүд согсологдобо. Промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын, түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэлэй даабарие болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, продукци гүрэндэ худалдаха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ ба гол шухала зүйлэй олонхи эдлэл хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилхэ юһэ һарынгаа түсэбые үлүүлэн дүүргээ гэжэ СССР-эй Центральна статистическэ управлениин мэдээсэл дотор тэмдэглэгдэнэ. Түсэбһөө гадуур 5 миллиард түхэригэй продукци худалдагдаа. Нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулбал, промышленна үйлэдбэриин ургалта жэлэй түсэбөөр 6,7 процент болохо байгаа һаа, 7,8 процентдэ хүрөө.

1974 оной юһэ һарын дүнгүүдтэй жэшэбэл, промышленностиин хэдэ хэдэн һалбаринуудта продукци үйлэдбэрилгэ ехэдхэгдээ гэбэл: электрын элшэ хүсэн — 5 процентээр; түлишын промышленность — 7; хара ба үнгэтэ металлурги — 5; химическэ ба нефтехимическэ промышленность — 11; машина бүтээлгэ ба металл болбосоруулга — 11; ой модоной, модо болбосоруулгын ба целлюлозо-саарһанай промышленность — 6; барилгын материалнуудай промышленность — 7; хүнгэн промышленность — 6; эдеэ хоолой промышленность — 6; соёлой ажаһуудалай ба ажахын хэрэглэлэй эд бараа үйлэдбэрилгэ 9 процентээр дээшэлһэн байна.

Ниитэ-союзна ба союзно-республиканска промышленна бүхы министерствэнүүд, бүхы союзна республиканууд юһэ һарынгаа түсэб үлүүлэн дүүргээ.

Нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада, үлүү ехээр үйлэдбэрилэгдөө гэбэл: электрын элшэ хүсэн — 43,7 миллиард киловатт-часаар; нефть (газай конденсат оруулалсан) — 24,1 миллион тонноор; газ — 20,7 миллиард кубическа метрээр; шулуу нүүрһэн — 11,2 миллион тонноор; шэрэм — 2,5 миллион тонноор; булад — 3,8 миллион тонноор; автопокрышка — 3,5 миллионоор; автоматизациин приборнууд, түхеэрэлгэнүүд ба эдэнэй запас частьнууд — 0,3 миллиард түхэригөөр; автомобильнууд — 97,5 мянгаар, тэрэ тоодо ашаанай машинанууд — 21 мянгаар; тракторнууд — 13,9 мянгаар; хүдөө ажахын машинанууд — 235 миллион түхэригөөр; тэрэ тоодо мал ажалай ба тэжээл буйлуулгада хэрэглэгдэхэ машинанууд 135 миллион түхэригөөр; саарһан — 0,1 миллион түхэригөөр; цемент — 5,2 миллион тонноор.

Нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй жэшэбэл, арадай хэрэглэдэг эд бараа үйлэдбэрилгэ эды шэнээнээр ехэдхэгдээ: элдэб янзын бүд — 91,7 миллион дүрбэлжэн метр; оёмол зүйлнүүд — 0,6 миллиард түхэригөөр; мяхан — 0,7 миллион тонноор; колбасагай зүйлнүүд — 0,1 миллион тонноор; сагаан эдеэн (һүөөр тоосоондо абахада) — 0,8 миллион тонноор; һайн шанартай аяга амһарта — 32,6 миллион түхэригөөр, телевизорнууд — 0,3 миллионоор.

Гэхэтэй хамта, промышленностиин бүхы дээрээ юһэ һарынгаа түсэбые амжалтатайгаар дүүргээшье һаань, үйлэдбэриин хэдэ хэдэн нэгэдэлнүүд, предприятинууд тоггоогдоһон даабаринуудаа дүүргээгүй, зарим ушарта продукциин ассортимент, шанарынь муу байгаа гэжэ СССР-эй Центральна статистическэ управлениин мэдээсэл дотор тэмдэглэгдэнэ.

Бэлэн болгогдоһон прокат, булад хоолой сорго, каустическа содо, серчэ кислота, хубсаһа угаадаг синтетическэ зүйлнүүд, переменнэ ток дээрэ хүдэлдэг электродвигательнүүд, кузнечно-прессэй машинанууд, нефтеаппаратура, хүнгэн, эдеэ хоолой, мяха-һүнэй ба загаһанай промышленностьда хэрэглэгдэхэ технологическа түхеэрэлгэнүүд ба эдэнэй запас частьнууд, ашаанай вагонууд, барилгын модон, картон, элдэб янзын бүд, нэхэмэл гадар хубсаһан, арһан гутал, малай тоһон, шаажан шабар, майоликова амһарта ба холодильнигуудые бүтээн гаргаха түсэб дүүргэгдээгүй.

Үйлэдбэриин хүсэнүүдые ашаглаха талаар дутуу дунданууд дайралдана.

Арадай ажахыда эрдэм, техникын түйлалтануудые нэбтэрүүлхэ, үйлэдбэрие оньһон техникээр хангалгые һайжаруулха, үйлэдбэрие ашаг үрэтэй болгохо талаар үргэн ехэ хүдэлмэри хэгдэнэ.

Промышленностиин хүдэлмэриин технико-экономическа дүнгүүд һайжаруулагдаа. Мүнөөнэй оньһон техникын эрилтэнүүдтэ харюусама 2 мянга гаран шэнэ хэрэгсэл промышленностьда үйлэдбэрилэгдэн гаргагдажа захалһан байна.

1975 оной октябриин 1-нэй байдалаар, 26 мянган эдлэл хэрэгсэл, тэрэ тоодо юһэ һарын турша соо 3 мянган зүйлдэнь гүрэнэй шанарай тэмдэг олгогдобо.

Промышленностьда ажалай бүтээсэ түсэбэй ёһоор 5,7 процентээр дээшэлхэ байгаа һаа, 6,1 процентээр ургаа. Тиихэдэ ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй ашаар продукциин ургалтын 81 процентнь абтаһан байха юм. Промышленна продукциин өөрынь үнэ сэн хямдаруулха, ашаг олзо дээшэлүүлхэ түсэб дүүргэгдээ.

(ТАСС).

...МАНАЙ АЖАЛШАДАЙ ИЛАЛТА

...юногой үнгэрхэ бү... ...хи табан жэлнай ба... ...гэшээ дүтэлнэ. Эдэ ...э манай колхозой ... малшад, бүхы ... энэ табан жэлые ... эрхим үрэ дүнгүү... ...хэ, түгэсхэхы жэ... ...та түгэлдэрөөр ... гэһэн нэгэн эр... ...ээр ажаллана.

... ажахын таряалан ...ы ургаса хуряагда... ...аад, һолоомо түлэг ...дажа, малай фер... ...зөөгдэжэ, һүүлшын ...уд дээрэ намарай ...халагдажа, ерэхэ ...аһэ хүрэнгэ сэбэр... ...байна. Мүн гүүртэ, ...дтэ малай үбэлжэл..., үхэр, хонидые ...ргалуулха, үнеэдые ... эдеэлүүлээд, һү ...ааха гэхэ мэтэ ха... ...тай хүдэлмэринүү... ...нүүн хаһа оронхой.

...эдэхи табан жэл ... колхозойхид эрхим ... хүдэлөө, бүхы һал... ...таа баясамаар үрэ ...лаа гэжэ хэлэхэ үн... ...сэд бии.

...а ондо ажахын бү... ...алан дээрэһээ гекта... ...а зэргээр 16,4 цент... ...лан абтаа гэхэ гү, ... мянга үлүүгэй ... ороохон тооr дээрэ... ...оо. Энээнэй ашаар ...эдэ 20,6 мянга га... ...нер таряа Эхэ оро... ...амбаарта адхажа, бү... ...э табан жэлэй түсэ... ...аалагдаһанһаа хоёр ...ахин ехэ таряа ху... ...арга олдоо. Жэ... 15 мянган центнерэй 40.570 центнер ороо...һон табан жэлэй жасаца оруулагдаба. Ондоогоор хэлэбэл, таряалангай га бүхэнһөө 5,4 центнер орооһо худалдаһан болонобди.

Тоорын отделениин механизаторнууд (эрхилэгшэнь Б. М. Татаров) бүхы таряалангайнгаа га бүхэнһөө дундаа зэргээр 20,6 центнер таряа абаа. Зуун-Мүрэнэй, Шанаагай отделенинүүд баһал муу бэшэ ургаса хуряагаа.

Иигэжэ урдахи—наймадахи табан жэлэйхидэ орходоо таряалангай ургаса хоёр дахин шахуу дээшэлүүлэгдэбэ.

Механизаторнуудаймнай мэргэжэл шадабариин дээшэлһэнэй, газар таряалангаа һайнаар эрхилдэг, илангаяа түрүү агротехникэ зүбөөр хэрэглэдэг, газартаа минеральна утэгжүүлгэ горитой оруулдаг болоһоной аша үрэ эндэ элитээр харагдаба. Тэрэшэлэн манай колхозой түрүү трактористнар, комбайнернууд газар хахалалга, ургаса хуряалга дээрэ жэл бүри эрхим ажалай жэшээ харуулдаг ёһотойл мастернууд болонхой. Тусхайлбал, комбайнернууд А. И. Мариктаев, М. Ж. Дугаров, М. С. Илтаков, Н. Ж. Саргаев, С. Ж. Суходаев, П. Б. Янданов гэгшэд энэ жэлдэ тус тустаа 4.400—5.300 центнер хүрэтэр таряа сохижо, аймагайнгаа бүхы комбайнернуудай дундахи мүрысөөндэ эрхимлэжэ гараа.

Колхозой һаалишад, мал адуулагшад, хонишод баһал һайн үрэ дүн туйлаа. Жэшээлхэдэ, байгша оной октябриин 1-нэй мэдээгээр ажахын фермэнүүд үнгэрһэн дүрбэн жэл 9 һара соо бэлэдхэлэй пунктда хамта 58.996 центнер һү оруулаад байгаа гэхэ гү, али сагаан эдеэ гүрэндэ худалдаха табан жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид, 8.396 центнерээр үлүүлэн дүүргээд байба.

Түрэл партиингаа XXV съездын хүндэлэлдэ социалис мүрысөөндэ оролсожо, колхозой һаалишад жэлэй эсэс болотор табан жэлэй түсэбһөө гадуур үшөө 2.000 гаран центнер һү гүрэндөө худалдаха зорилготой.

Дээрэ дурсагдаһан амжалтада нэн түрүүн Доодо-Тоёотын, (даагшань Д. С. Матуев), Тоорын (даагшань А. Е. Дылгеров), Намарзаанай (даагшань Ж. З. Ябжанов) фермэнүүд ехэхэн хубита оруулаа. Жэшээнь, Доодо-Тоёотын фермэ бүри нёдондо жэлэй тэн багаар табан жэлэйнгээ түсэб дүүргээ һэн. Мүнөө эндэхид намарай ольбон хүйтэнэй үедэшье һү ехээр һаана. 186 үнеэдэйнгээ олонойнь шэргэһэншье һаа, сүүдхын 700 гаран килограмм һү абана.

Манай эрхим һаалишад Ринчин Зарбуева, Сэсэг Мантурова, Сыремжэ Зангеева, Сойжит Таранова, Дулма Шойбонова гэгшэд жэлэй үнгэрһэн юһэ һарын дүнгөөр колхоз соогоо эгээн түрүүлэн, тус тустаа 2.000—2.200 килограммһаа дээшэ һү һааһаа.

Жэлэй эсэс болотор бүхы жараад һаалишадаймнай хорин хүниинь үнеэн бүриһөө жэлдээ 2.000 килограммһаа дээшэ һү һааха аргатай.

Мүн колхоз гүрэндэ ноохо худалдаха табан жэлэйнгээ түсэб дүүргээ һэн. Түсэбэй ёһоор 1.229 центнер ноохо худалдаха аад, бүхыдөө 1.423 центнер сагаан алта Эхэ орондоо үгөөбди. Хэрбээ табан жэлэй саана ажахыда хонин бүриһөө оройдоол гурбан килограмм хүрэхэгүй ноохон хайшалагдадаг байһан һаа, байгша ондо хонин бүхэнһөө дунда зэргээр 3,8 килограмм ноохо абаабди.

Гүрэндэ мяха худалдаха табан жэлэй түсэбые баһал болзорһоонь урид дүүргэхэ арга боломжо бии. Табан жэлэй түсэбэй ёһоор колхоз гүрэндэ 13,1 мянган центнер мяха худалдаха байһан аад, үнгэрһэн жэлнүүдэй туршада хамта 10.850 центнер мяха бэлэдхэлэй пунктда оруулханхай. Байгша оной ноябриин тэн болотор үшөө 2.900 центнер мяха гүрэндөө худалдахын тула мүнөө 650 үхэр, 2.350 хони, жаран мори шахан таргалуулжа байнабди.

Туйлаһан эдэ зарим тэды амжалтаяа улам арьбадхан, арбадахи табан жэлые баһал амжалтатайгаар эхилжэ, КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын тула манай колхозой бүхы ажалшад эдэбхи хэшээл, эршэ зоригтойгоор ажаллажа байна.

А. ИРИНЧЕЕВ,
Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Сабшалангаа шанаржуулна

МИНСК. (ТАСС-ай корр. Е. Галкин). Гомельскэ, Гродныш областьнуудай ажахынууд сабшалан, бэлшээриее шанаржуулан һайжаруулха жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэ.

Белоруссиин бусад областьнуудта энэ шухала хүдэлмэри үргэнөөр, түргэнөөр ябуулагдажа байна. Эндэхи сабшалан дээрэ минеральна утэгжүүлгэнүүд гаргагдаа, үндэр баян ургаса үгэдэг ногоон таригдаа, уһалуури хэгдээ.

Республика дотор сабшалан, бэлшээри һайжаруулһанай ашаар адууһа малда элбэг хүрэхэ, үнэгүй тэжээл бэлэдхэгдэнэ. Колхоз, совхозууд нимэ сабшалангайнгаа гектар бүхэнһөө 40—50 центнер тэжээлэй единицэ абадаг юм.

ЛОС-АНДЖЕЛЕСЭЙ АЙЛШАД

ЛОС-АНДЖЕЛЕС (Калифорни штат). (ТАСС-ай тусхай корр.). Американ астронавтнуудтай хамта США соогуур аяншалжа ябаһан совет космонавтнууд А. Леонов, В. Кубасов октябриин 21-дэ Лос-Анджелес хотодо ерээ.

Американ «Аполлон» гэжэ замбуулинай онгосые, тэрэшэлэн «Союз—Аполлон» гэжэ программада хабаатай зарим түхеэрэлгэнүүдые бүтээлгэдэ хабаадаһан «Рокуэлл интернэшнл спейс дивижн» гэжэ компаниин Лос-Анджелестэхи заводто космонавтнууд айлшалба.

Космонавтнууд ба астронавтнуудые баярай оршон байдалда угтаа. Компаниин заводой үбэр таладахи бүхы талмай дээрэ «Рокуэлл интернэшнлэй» хүдэлмэришэд ба алба хаагшад дүүрэн сугларaa. Нэлэнхы ехэ транспарантнууд дээрэ «Хүндэтэ айлшад, морилжо хайрлыт» гэжэ ород ба англи хэлэнүүд дээрэ бэшэгдэнхэй байба.

«Союзай» ба «Аполлоной» экипажнуудай гэшүүд хоёр талаарнь олон зоной сугларан жагсаһан коридор соогуур дабшаба. Тэдээн тээшэ олон зуу мянган гарнууд һарбайна.

«Бэрхэл байнат, ородууд», «Алексей, Валерий мандаг!», «Иимэл ябагты» гэһэн амаршалгын үгэнүүд англи, ород хэлэнүүд дээрэ дуулдана.

«Рокуэлл интернэшнл спейс дивижн» гэжэ компаниин президент П. Андерсон митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ, «Союз», «Аполлон» гэжэ онгосонуудай хамтын ниидэлгэ замбуулиндахи совет-американ харилсаа холбооной тон шухала алхам болоо гэжэ мэдүүлбэ.

Замбуулиндахи хамтын ниидэлгэдэ хабаадаһан совет ба американ баатарнууд харюудаа үгэ хэлэхэдээ, «Союз—Аполлон» гэжэ программада хубитаяа оруулһан компаниин бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ баясхалан хүргэбэ.

...М-ай БАРИЛГАШАН — ХОТО, ҮДӨӨГЭЙ — ЛЕНИНГРАД АЙЛШАЛБА

Владимир тракторист юм. Зүгөөр тэрэ түрэл Эгэтынгээ халюун дайдые хабарай намжаа сагта хахалжа суурхаагүй. Тракторист болоһоншье, хүлөө шоройдоһоншье нютагынь, арсахын аргагүй, тэндэ, Эгэтэдэ, Мужыхын хойморто. Мүнөө Владимир Бальжинимаевич Дымбрылов Байгал-Амарай магистралиин барилга дээрэ, 11-дэхи тоннельнэ отрядай зэргэдэ бульдозеристээр хүдэлнэ.

— Шэнэ коллективтэ дадатараа, сугтаа хүдэлдэг хүнүүдээрэ нүхэсэтэрөө яһала оролдогдоо һэн. Тэдэшье тэндэмнай нютаг нютагһаа — аяар Украина, Казахстан, Армени ба бусадшье газарһаа суглараһан хүнүүд хүдэлдэг aаб даа. Зүгөөр эбтэй эетэй гээшэмнай бүри хэлэшэгүй. Барандаа агууехэ барилгаяа саг болзор соонь дүүргэхэ гэжэ зоригжонхойбди,— гэжэ Владимир хөөрэнэ.

Хоёр жэл шахуу 11-дэхи отрядта хүдэлхэ зуураа, коммунист Дымбрылов нүхэдэйнгөө дунда хүндэтэй болоо юм. Тэрэ коммунис ажалай ударнигай нэрэ солодо хүртэнхэй. Мүнөө Владимир Ленинград мордоо.

— Түгэсхэхы жэлэй даабарие амжалтатайгаар дүүргэһэнэймнай түлөө намайе, хэдэн нүхэдыемни Ленинград ошожо, Революциин үлгы гүүлэһэн энэ хотын гайхамшаг үзэсхэлэн газарые хаража ерэхэ түлөөһэгүй путевкоор шагнаа, — гэжэ Владимир Бальжинимаевич сахасаха дээрээ хөөрөө һэн.

Баяртай ябажа ерэ, БАМ-ай барилгашан!

А. ЖАЛСАНОВ.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ: тоосоон ба һунгалта

МЭРГЭЖЭЛ ЕХЭТЭЙ ХАЛААНИИЕ БЭЛДЭХЭ

Багшанарай мэргэжэл түгэс кадрнуудые бэлдэхэ ба научно-шэнжэлгын хүдэлмэриин аша үрые дээшэлүүлхэ — нимэ хоёр гол зорилго Буряадай багшанарай институдай үмэнэ табигданхай. Эдэ зорилгонуудые шиидхэлгэдэ эндэхи партийна организаци ямар үүргэ дүүргэнэб, захиргаанай ажал хинаха эрхэеэ тэрэ хэр зүбөөр бэелүүлнэб гэһэн асуудал институдай коммунистнуудай һаяхан болоһон тоосоото һунгалтын суглаан дээрэ бүхы талаһаа зүбшэн хэлсэгдэө.

Багшанарай коллектив нилээд ехэ ажал хээ. Юһэдэхи табан жэлэй түсэбэй үнгэрһэн сагай туршада 3519 багшанарые бэлдэжэ гаргаа. Нёдондоной һуралсалай жэлэй дүнгөөр студентнүүдэй успеваемость 95,66 процент болоо.

Научно-шэнжэлгын хүдэлмэри тухай хэлэбэл, тоосоото үеын туршада бүхыдөө 7 монографи, 12 учебник, һуралсалай пособинууд хэблэгдэжэ гаргагдаа, тематическа 5 суглуулбари, 190 научна статьянууд бэшэгдээ. Гадна институдай багшанар уласхоорондын, мүн бүхэсоюзна симпозиум болон конференцинүүдтэ хабаадалсадаг юм. Научно-шэнжэлгын хүдэлмэридэ студентнүүд хабаадуулагдана. Нёдондо жэл 1480 студент шэнжэлгын хүдэлмэри хэдэг байгаа, студентнүүдэй 590 элидхэл научна конференцинүүд дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ һэн. Тиихэдэ студентнүүдэй барилгын отрядуудай амжалта ехэ.

Институдай багшанарай, студентнүүдэй хэһэн ажал арсашагүй ехэ гэжэ эдэ баримтанууд гэршэлнэ. Тиимэһээ партийна организациин нүлөөн ургаа, ажалайнь үрэ дүн ехэ болоо.

Институдай партийна комитет ороной дээдэ һургуулинуудай хүдэлмэри тухай партиин Центральна Комитедэй абаһан тогтоолнуудые хүтэлбэри болгон, факультедүүдэй партийна эхин организацинуудай, коммунист бүхэнэй түрүү үүргэ ба харюусалгые дээшэлүүлхэ гэжэ ехэ оролдолго гаргаһан байна. «Ниитын эрдэм заалгын үзэл бодолой ба теоретическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ талаар Н. Э. Бауманай нэрэмжэтэ Москвагай дээдэ техническэ училищидэ, мүн Н. Г. Чернышевскиин нэрэмжэтэ гүрэнэй Саратовска университедтэ ябуулагдадаг хүдэлмэри тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоол энэ хэрэгтэнь ехэхэн түлхисэ болоҗо үгэһэн юм. Тэрэнэй үндэһөөр социально-политическэ предмедүүд бүри һайнаар заагдадаг, ном зааха дүршэлдэ шэнжэлгын арга дүрэ бүри ехээр нэбтэрүүлэгдэдэг болоҗо, студентнүүдые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгэдэ ехэ нүлөө үзүүлөө. Тиихэдэ ажалай семестр болбол ерээдүйн халаание хүмүүжүүлхэ ниитэ-политическэ, ажалай һургуули болоҗо, һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин таһаршагүй хуби байһанаа баталаа.

Эдэ бүхы хүдэлмэриие факультедүүдэй партийна организацинууд, парткомой комиссинууд, дүршэл ехэтэй коммунистнууд толгойлоо. Институдай парткомой дэргэдэ эмхидхэгдэһэн партийна эмхидхэлэй, үзэл сурталай ба һуралсалай, научно-шэнжэлгын комиссинууд үнгэрһэн тоосоото үеын туршада һуралсалай ба хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин научно-хэмжээе дээшэлүүлхэ, багшанарай научно-шэнжэлгын хүдэлмэриин үрэ дүнгүүдые һайжаруулха талаар нилээд ехэ хүдэлмэри хэһэн юм. Энэ асуудал нэгэнтэ бэшэ партийна суглаанууд дээгүүр табигдадаг, харюусалгатай хүнүүд парткомой заседани дээрэ тоосоогоо хэдэг байгаа.

Зүгөөр элидхэлшэ нүхэр В. Пыкинэй, тоосоото суглаан дээрэ үгэ хэлэһэн коммунистнуудай үгын ёһоор, энэ ехэ шухала хэрэгтэ дутагдалнууд олон. Партком, партийна эхин организацинууд хүмүүжүүлгын научно-шэнжэлгын хүдэлмэриин түлөө багшанарай, эрдэмтэдэй, кафедрануудые даагшанарай, декануудай харюусалгые дээшэлүүлхэ, партийна шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтые хинаха уялгаяа үшөөл һулаар дүүргэнэ. Гадна энэ хэрэгтэ арадай хинагшадай хүсые һулаар элсүүлээ.

Жэшээнь, эрхимээр һурадаг студентнүүдэй тоо үсөөн, биолого-химиин, түүхэ ба хэлэ бэшэгэй факультедүүдэй студентнүүдэй һуралсалай дүн һайжарнагүй. Энэ хадаа багшанарай ном зааха ба хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин дутагдал ехэтэй байһые харуулна. Тиихэдэ научно-шэнжэлгын хүдэлмэриин темэнүүд олоншье һаа, гол шухала асуудалнуудаар тон үсөөн. Гэбэл, багшанарай институдай эрдэмтэд республика доторой арадай гэгээрэлэй, һургуулинуудай хүдэлмэриин асуудалнуудые муугаар шэнжэлнэ, һургуулинуудай ажабайдалтай тогтооһон холбоо барисаань үшөөл һула.

Партийна комитет энэ талаар абаһан өөрынгөө шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтые бүри һайнаар хинаха, студентнүүдэй, багшанарай дундахи үзэл сурталай, хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие эрид һайжаруулха уялгатай, — гэжэ **В. И. Затеев** онсолон тэмдэглээ. Багшанарай уншадаг лекциин удхые һайжаруулха, городой багшанарай методическа семинарай хүдэлмэриие һэргээхэ, студентнүүдые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэриие шарижуулха, ойлгууламжын хүдэлмэриие үдэр бүри ябуулха хэрэгтэй, — гээд **Ф. И. Шулунов, В. Б. Махатов, В. Д. Дылгеров** болон бусад тэмдэглээ.

Институдай багшанарай политическэ һуралсал болбол тэдэнэй ажал хүдэлмэриие эрид һайжаруулха арга нүхэсэл мүн. Тиимэһээ партийна комитет энэ талаар коммунист бүхэндэ шанга эрилтэ табиха зэргэтэй.

Тоосоото һунгалтын суглаан дээрэ КПСС-эй обкомой наука болон һургуулинуудай таһагые даагша нүхэр **Л. Я. Похосоев** байлсажа, үгэ хэлээ.

Суглаан парткомой шэнэ гэшүүдые, Советскэ районой партийна конференциин делегадуудые һунгаа.

М. НИМАЕВ.

КПСС-эй РАЙКОМУУДҺАА МЭДЭЭСЭНЭ

АГИТАТОРНУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИ АМЖАЛТАТАЙ

Хяагтын аймагай Хүдэриин совхозой агитколлективэй бүридэлдэ 43 агитатор, 18 политинформатор ороно. Эдэнэр совхозой парткомой заседани дээрэ табигдаһан түсэбэй ёһоор ажалладаг юм. Уласхоорондын политическэ байдалтай, орон, республика болон аймаг доторхи һонинтой эдэнэр совхозойнгоо зониие ходо танилсуулжа байдаг.

Агитатор П. М. Протасова ажахынгаа дүрбэдэхи отделенидэ зоотехнигээр хүдэлдэг. Тэрэ совхозой эрхим агитаторнуудай нэгэн гэжэ үнинэй суурхадаг. Гадна Д. Е. Цагадаев, М. И. Куриkалов, Д. Д. Тубденов, Р. Б. Гармаев болон бусад малшадай, механизаторнуудай дунда хүндэтэй болонхой.

Совхозой партком агитколлективэйнгээ хүдэлмэриие эмхидхэн ябуулха талаар хүдэлмэри тон һайнаар бэелүүлнэ гээд КПСС-эй Хяагтын райкомой бюро тэмдэглэбэ. Гэбэшье зарим тэды дутуу дундануд үшөөл бии гээд бюрогой баталһан тогтоол соо заагдана. Жэшээлхэдэ, агитаторнууд болон политинформаторнуудай семинарнууд саг соогоо зарлагдадаггүй байха юм.

АЖАЛАЙ ЭМХИДХЭЛЭЙ МУУҺАА...

КПСС-эй Загарайн райкомой бюрогой заседани дээрэ Горхоной леспромхозой директор болон парткомой хүдэлмэри зүбшэн хэлсэгдэбэ. Тус предприятида ажалай эмхидхэл тон муу байна гээд бюрогой тогтоол соо хэлэгдэнэ. Гадна ажалай журамай мууһаа, техникын миин байһанһаа болоҗо үнэтэй сэнтэй хүдэлмэриин саг ехээр хаягдана. Кадрнуудай һэлгэсэ баһал горитой.

Эдэ мэтын дутуу дундануудһаа болоҗо, Горхоной леспромхоз 1975 онойнгоо түсэб дүүргэхэгүй тооной болоҗо байна. Жэшээлхэдэ, нёдондоной энэ үетэй жэшэхэ болоо һаа, товарна продукци гаргалга 20 процентээр доошолоо. Гадна ажалай бүтээсэ эрид муудаһан байха юм.

Иимэ байдалтай эбсэнгүй, дутуу дундануудаа дары усадхажа, гүрэнэй түсэб дүүргэхын тулада бүхы хүсэ шадалаа элсүүлхын тулада оролдохо байһаниинь предприятиин директор болон парткомдо бюро сэхэ зааба.

Эдэ бүгэдые хараадаа абажа, леспромхозой директор болон партком дары хэмжээнүүдые хараалжа, богони болзор соо бэелүүлхые эрмэлзэхэ ёһотой. Үйлэдбэриин ашаг үрые ба ажалай бүтээсые эрид дээшэлүүлхэ асуудал илангаяа шухала удха шанартай. Тиимэһээ түсэблэлгын хүдэлмэриие һайжаруулха зорилго предприятиин хүтэлбэрилэгшэдэй урда мүн лэ табигдана.

ШУХАЛА ЗОРИЛГО

КПСС-эй XXV съездын хүндэлэлдэ зорюулагдаһан социалис мүрысөөн улам үргэнөөр дэлгэржэ байна. Энэ үедэ соёл культурын эмхи зургаанууд хүдэлмэреэ улам эдэбхижүүлжэ, тус мүрысөөнэй бүри һайнаар ябахадань, горитойгоор нүлөөлхэ ёһотой болоно.

Энэ зорилгоёо аймагай соёл культурын эмхинүүд хэр дүүргэжэ байнаб гэһэн асуудал КПСС-эй Хориин райкомой бюро зүбшэн хэлсэбэ. Тиихэдээ энэ талаар зарим тэды һайн хубилалтанууд туйлагдаа гэжэ тэмдэглэһэн байна.

Тематическа үдэшэнүүд, сээжын журналнууд, уншагшадай конференцинүүд олоор үнгэргэгдэдэг болоо. Гадна агитбригаданууд, уран һайханай бүлгэмүүдэй хүдэлмэри саашадаа эдэбхижэжэ, тэдэнэй харуулдаг концертнүүдэй программа улам һайжарба.

Гэбэшье бүхы клубууд, соёлой байшангууд мүнөө үеын эрилтэ хангамаар хүдэлнэ гэхын аргагүй. Зарим клубуудай, соёлой байшангуудай дэргэдэ бии болгогдоһон агитбригаданuудай репертуар ехэ бодомжогүйгөөр табигдана. Нютагай темэ хүсэд һайнаар харуулагданагүй.

Гадна зарим худөөгэй клубууд (Анаагай, Баруун-Хасууртайн) үбэлэй сагта хүдэлхөөр үшөөл бэлэн бэшэ байха юм.

Загарайн аймагай «Гигант» колхоз энэ жэлдэ тарианай муу бэшэ ургаса хуряажа абаа юм. Колхозой механизаторнууд энэ хэрэгтэ илангаяа ехэ хубитаяа оруулаа. Мүнөө эндэ намарай паар хахалалга дүүргэгдэжэ байна. Мүн полинууд дээрэһээ һолоомо саг болзор соогоо зөөгдэжэ, сэхэ фермэнүүдтэ абаашагдаа һэн.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: солоомо суглуулга болон намарай паар хахалалга дээрэ шалгарһан залуу тракторист Иван Кузнецов.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

МАРКСИСТСКО-ЛЕНИН... һуралса...

ХҮДӨӨДЭШЬЕ ЭХИЛЭНХЭЙ

Байгша оной октябриин 15-да хүдөө нютагуудай партийна организацинуудта политическэ, экономическа һуралсал эхилбэ. Манай корреспондент партиин хэдэ хэдэн райкомтой хөөрэлдэжэ, һуралсалай ямараар эхилһэн тухай һонирхобо.

В. В. ПАНЬКОВ, КПСС-эй Бэшүүрэй райкомой политическэ гэгээрэлэй кабинедые даагша:

— Манай аймагай колхоз, совхозуудай, предприятинуудай, эмхи зургаануудай партийна организацинуудта политическэ һуралсал эхилээ. КПСС-эй райком эдэбхитэдээ партийна организаци бүхэндэ эльгээһэн байна. Би Хёлгын совхоз ошоо һэм. Совхозой хоёрдохи отделенидэ Доодо-Маргинтада марксизм-ленинизмын үндэһэн суртал шудалдаг һургуулиин түрүүшын хэшээлдэ эльгээгээ. Совхозой хүдэлмэришэд, механизаторнууд, һаалишад, бригадирнууд болон бусад эндэ һуралсана. Совхозой директор Е. Е. Утенков энэ һургуулине хүтэлбэрилнэ. КПСС-эй дотоодын ба гадаадын политикын асуудалнуудые мүнөө жэлдэ эндэ үзэхэ юм. Москва городой Бауманска һунгуулиин округой һунгагшадай урда нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгөөр түрүүшын хэшээл эхилээ. Совхозойнгоо бодото байдалтай холбожо байгаад, пропагандист темээ һонирхолтойгоор дэлбэлжэ хөөрэжэ үгөө. Һурагшад олон асуудал һураһан, һонирхоһон байна. Мүн Дээдэ-Маргинтада мүн лэ иимэ һургуули хүдэлнэ. Багша Т. О. Аносова эндэ пропагандистаар хүдэлнэ.

Дзержинскын нэрэмжэтэ совхоздо пропагандистнар П. Т. Разницын, М. А. Пальшин, В. Е. Астрихинский, М. Р. Паньков гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг һургуулинуудай хэшээл эмхитэй һайнаар үнгэрөө.

Аймагай бусад ажахынуудта, промышленна предприятинуудта, организацинууд болон эмхи зургаануудта политическэ, экономическа һуралсал эхилээ.

Р. Ж. ШАНГИНОВ, КПСС-эй Хориин райкомой политическэ гэгээрэлэй кабинедые даагша:

— Байгша оной октябриин 15-да аймагай совхозуудта, леспромхозуудта, организацинуудта хаа хаанагүй ехэшүүл партада һууба. Хориин совхозой управленидэ түрүүшын хэшээл һонирхолтойгоор үнгэрөө. Мүн Хориин леспромхоздо, модо бэлэдхэлэй пунктнуудта эхин шатын 2 һургуули, дунда шатын хоёр һургуули, Зүүн-Хуурайн дунда һургуулиин дэргэдэ философи үзэдэг теоретическэ семинар хүдэлжэ эхилбэ. Түрүүшын хэшээл эдээндэ эмхитэйгээр эхилһэн байна.

Партиин райкомой хүдэлмэрилэгшэд, аймагай ... на эдэбхитэд партийна организацинуудта ... рүүшын хэшээлдэ ...

Н. И. ЯКИМОВ, Кабанскын райкомой ... ческэ гэгээрэлэй ... даагша:

— Партийна ... нуудта марксистско ... һуралсалай ... эхилхэ хэрэгтэнь ... шалгахын тулада ... партийна эдэбхитэд ... ленна предприятинуудта ... совхозуудта, эмхи ... нуудта гараа. ...водой партийна ... теоретическэ ... дунда шатын хоёр ... лиин түрүүшын ... хитэйгээр үнгэрһэн. Мүн асбоцементын заводто, Кабанскын ... зуудай управлени ... ческэ һуралсал ... лээ, олон хүн ...

Бабушкин городой ... замшадай һуралсал ... эмхитэйгээр эхилһэн ... Кабанскын, Каменскын ... да һургуулинуудай ... хи теоретическэ ... дай пропагандистнар ... Глушков, В. З. ... шэд хэшээлнүүдээ ... тойгоор үнгэргэбэ.

Һуралсалай зүйл ... литература, харуулха ... гуулха, техническэ ... нүүд, ном үзэхэ ... стол болон бусад ... дэгдэнхэй.

ОВОЩОЙ УРГАСА... оролдосын хүсэнһөө...

Шасарганын совхозой овощ ургуулагшад болон механизаторнууд энэ жэлэй ургаса хуряалгын үедэ социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, эршэтэй һайнаар ажаллажа байна. Тиимэһээ овощ ургуулагшадай звено бүхы дүнгүүдээрээ аймаг доторoo түрүүлэн ябаһаар.

Огородой эдеэн олон жэлэй туршада тус ажахыда тон ехэ олзо үгэнэ. Юһэдэхи табан жэлэй түрүүшын жэлһээ хойшо 80 мянган түхэриггэй сэбэр олзо оруулаа. Түрүү коллектив даалгагдаһан газарайнгаа гектар бүриһөө жэл бүри 200 центнерһээ дээшэ элдэб зүйлэй овощ абадаг байна.

Тус звено республика дотороошье нэгэтэ бэшэ илажа гараһан юм. Жэшээнь, үнгэрэгшэ жэл энэ звено овощ хуряалгаар юһэдэхи табан жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэжэ, ажалай ехэ амжалта туйлаа һэн. Түсэбтэ табан жэл соо совхоз бүхыдөө 27850 центнер овощ абаха түсэбтэй һаа, дүрбэн жэл соо 30897 центнер абаһан байна.

Гансахан үнгэрэгшэ жэлдэ бүхыдөө 13.444 центнер гэхэ гү, али гектар бүхэнһөө 270 центнер овощ хуряагаа.

Мүнөө эндэ капустын хуряалга түгэсхэгдэжэ байна. Тэбэри томо капустануудые ашаһан автомашинанууд, тракторнууд поли тээһээ һубарилдана. Овощ ургуулагшад ажалайнгаа амжалтаар сэдьхэлээ хананхай. 4200 центнер капуста худалдагдаад байна. Тиихэдэ Галуута-Нуурай ОРС-до, аймагай бэлэдхэлэй контородо морковь 1500, свёкло 200, помидор 320, үгэрсэ 200 центнер, һонгино, редис ехээр тушаагдаа.

Тус звеногой коллектив түгэсхэхы жэлдэ 8 мянган центнер овощ абахаар хараална. Тиигээд байхада табан жэл соо дүн хамта 38897 центнер овощ гүрэндэ тушаагдаха болоно.

Түрүү коллективэй амжалта юунһээ дулдыданаб? Тэдэнэй ажалладаг газарые үрэжэлтэй гэхын аргагүй: хүрьһэниинь элһэтэй, хайр шулуутай. Зүгөөр звеногой гэшүүн бүхэн ажалша бэрхэ байхаһаа гадна, овощ ургуулха технологи һайнаар мэдэдэг ба даалгагдаһан хэрэгэйнгээ түлөө харюусалгатайгаар хандадаг юм. Энэнь лэ амжалта туйлаха хэрэгтэнь гол үүргэ дүүргэнэ бшуу.

Овощой баян ургаса бэлэхэнээр туйлагдадаггүй. Рассада ургуулгые абаад үзэе. Энэ нялха ургамалда хэды ехэ анхарал оролдолго хэрэгтэйб! Һайн рассада овощой баян ургасын үндэһэн болодог һэн тула даны, овощ ургуулагшад бүхы хүдэлмэреэ нарин нягтаар агротехническэ эрхим болзорто, һайн шанартайгаар дүүргэхые оролдоно.

Минеральна болон органическа үтэгжүүлгэ газарай хүрьһэндэ оруулхада, овощой ургаса дээшэлүүлгэдэ айхабтар үүргэ дүүргэнэ. Гектар бүхэндэ 20 тонно хүртэхөө

1000 тонно наг ... центнер азотно, ... лон калийна үтэгжүүлгэ ... жэл оруулагдаа. ... дай нэгэ жэгдэ түр... байха үедэ минеральна ... жүүлгэ саг соонь ... газараа үһалдаг ... Овощой буртаг ... усадхаха хүдэлмэри ... хүшэр хүндэ юм. ... совхозой хүдэлмэри... шад звенодо ехэ ... үзүүлдэг гээшэ.

Һүүлэй жэлнүүдтэ ... гуулагшадта элдэб ... сэтэ техникэ үгтэн ... тар газар уһа ... рэлгээр хангагданхай... та, помидорһоо бэшэ ... нууд тусхай сеялка ... на. Оньһон гүхэр... сөөр полидо наг ... ральна үтэгжүүлгэ ... на.

Ажалай үндэр бү... ладаг хүнүүд энэ ... баһал олон юм. ... М. Цыденова, Е. ... Л. Федосеева, Р. ... Рабжуева, М. ...

ОЛОН МЯНГААР ҮЛҮҮЛЭГДЭЭ

Һайн шанартай продукциин түлөө мүрысөөндэ Шэнэ-Бэрээнэй механическа заводой коллектив оролсоод, үдэрһөө үдэртэ эршээ шангадхана. Тракторнуудай заһабарилдаг, тракторай тэргэ хэдэг цехүүдэй коллективүүд үдэр бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэжэ, бэшэнэй дундаһаа шалгарна. И. К. Афанасьевай хүтэлбэрилдэг тракторнуудые заһабарилдаг цехэй коллектив һайн үрэ дүн туйлана. Эдэнэр байгша оной юһэн һарын даабариһаа гадуур 9 трактор, 14 двигатель заһабарилһан байна. Продукциингаа 98 процентынь эрхим гэһэн сэгнэлтэгээр гаргана.

Тракторнуудай тэргэнүүдые хэдэг цехэй коллектив ажалаа зүбөөр эмхидхэжэ, хүдэлмэриин сагые хүсэд хэрэглэдэг болоо. Энээн дээрэһээ хүдөө ажахынуудта хэрэгтэй тэргэнүүдые олоор бүтээн гаргана. Тус цехэй коллектив байгша оной юһэн һарын даабариһаа гадуур 900 тэргэ бүтээн гаргаба.

Хүнгэн машинануудай кузовуудые хэдэг цехэй коллектив байгша оной эхин...

СОВЕТ ОРОН: ШЭНЭ ҺОНИН

НАМАРАЙ ПААР ДЭЭРЭ ТАРИЛГА ХЭХЭ

БАРНАУЛ. (ТАСС-ай корр. Н. Карасев). Алтайн механизаторнууд намарай паар хахалха түсэбөө дүүргэбэ. 4,5 миллион гектар газар хабарай тарилгада бэлдэгдээ.

Ерэхэ хабарай тарилга хэхын тула хизаарай таряашад энэ намартаа паар хахалжа, дүүргэхэ байна. Газарай ехэнхи хубинь шаблааггүй анзаһаар хахалагдана. Иимэ аргаар намарай паар хахалхада, шииг нойтоёо табидаггүй, саһанай тогтосодо һайн. Тиигэжэ эсэсэй һүүлдэ нилээд ехэ ургаса абтадаг байха юм.

ХОЁРДОХИ УРГАСАЯА ХУРЯАНА

ДУШАНБЕ. (ТАСС-ай корр. М. Маджидов). Таджикистанай Вахш, Гиссар нуга голнуудай колхоз, совхозууд ороoһо хуряадаг комбайнуудаа дахинаа тарялан дээрээ гаргаба. Ороoһон болгогдохо кукурузын ургаса эдэнэр хуряажа эхилбэ.

Энэ жэлдэ Таджикистанай ажахынуудта 4 мянга шахуу гектар дээрэ кукурузын буурсаг хоёрдохёо хуряагдан абтахаар хараалагданхай.

МИЛЛИОН ТОННО СВЕКЛО

ФРУНЗЕ. (ТАСС-ай корр. В. Полукаров). Нэгэ миллион тонно саахарай свекло Киргизэй колхоз, совхозууд бэлэдхэлэй пунктнуудта тушааба. Энэ жэлдэ ган гасуур, хуурай зун болоошье һаань, ороной эгээл үндэр хада ууладахи газар дээрэһээ яһала һайн ургаса хуряагдаа.

ВИНОГРАД УРГУУЛАГШАДАЙ ХАЛУУН ХАҺА ДҮҮРЭБЭ

БАКУ. (ТАСС-ай корр. В. Беляевский). Азербайджанай виноград ургуулагшад поли дээрэһээ гаража ошобо. Энэ жэлдэ ургаса хуряаха хүдэлмэреэ урда урдынхиһаа хоёр долоон хоногоор эртэ дүүргэжэ, хэзээшье республика дотор ургуулагдаагүй үндэр баян ургаса абаһан байна.

Ерэхэ жэлдэ виноград тарихын тула эдэнэр 20 мянга гаран гектар газар элдүүрилээ. Һүүлэй гурбан жэл соо дүн хамта иимэ ехэ талмай дээрэ виноград таригдаа һэн.

ЭЛБЭГ ХҮРЭХЭ ТЭЖЭЭЛ ВЭЛДЭЭ

БАРНАУЛ. (ТАСС-ай корр.). Алтайн хизаарай колхоз, совхозууд үбһэ хулһа бэлдэхэ түсэбөө нилээд үлүүлэн дүүргэбэ. Эндэхи ажахынууд 2 миллион тонно бүдүүн тэжээл бэлдээ. Үбһэнэй гурил бэлдэхэ даабари үлүүлэн дүүргэгдэһэн байна. Мал ажалай фермэнүүд шадар 600 мянган тонно эрхим шанартай сенаж дарагдаа.

Октябрь һарын наратай сэлмэг үдэрнүүдые һамбаашалан, хизаарай механизаторнууд тэжээл бэлдэжэ үргэлжэлһөөр. Свеклын эшэ, тарианай һолоомо ба бусад ургамалнуудые хэжэлжэ хэршээд, нүхэн соо дарана.

ДАУГАВЫН ГАЛНУУД

РИГЭ. (ТАСС-ай корр. Л. Алферова). Даугав мүрэн дээрэхи гурбадахи станциин — Ригын ГЭС-эй табадахи агрегат промышленна ток үгэжэ захалба.

Барилгашадай ба хабсаргагшадай коллектив съездын урда тээхи ажалай вахтада жагсажа, ноябриин 7 болотор гэхэ гү, али хараалагдаһан болзорһоонь нэгэ хахад һараар урид ГЭС-ые проектнэ хүсэндэнь оруулхые уялгалһан байна. Мүнөө һүүлшын турбогенератор хабсаргагдажа байна. Энэ хүдэлмэри графигһаа уридланхай.

БАРИЛГАШАДАЙ АМЖАЛТА

ГРОДНО. (ТАСС-ай корр. К. Болотевич). Гродныи байшан гэр баридаг комбинадай коллектив ээлжээтэ юһэн дабхар байшан гэр барижа, предприятиин ашаглалгада оруулагдаһанһаа хойшо 1 миллион дүрбэлжэн метр талмайтай байшан гэрнүүдые хүн зондо бэлэглэбэ. Энэ коллектив табан жэлэйнгээ түсэбые июнь һарада дүүргээ һэн. КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй солотойгоор угтахые эрмэлзэн, түсэбтэ табан жэлэй даабариһаа гадуур 125 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай барилга хэхэ уялга абаһан байгаа.

ГРУЗИИН УРАН ШҮЛЭГЭЙ ҺАЙНДЭР

ТБИЛИСИ. (ТАСС-ай корр. М. Габриадзе). Заншалта һайндэр — уран шүлэгэй үдэр Грузида нээгдэбэ. Энэ жэлдэ тэрэ КПСС-эй XXV съездэдэ зорюулагдаһан байгаа. Грузиин уран зохёолшод, поэдүүд арбан үдэр соо республикынгаа олон хото городуудаар, һуурин тосхонуудаар ябажа, хүдэлмэришэдтэй, колхознигуудтай, эрдэмтэдтэй, залуушуултай уулзаха, хөөрэлдэхэ байна. Эхэ орондоо, Ленинэй партида, арадуудай хани барисаанда зорюулагдаһан шүлэгүүд зэдэлхэ юм.

ДЕКАБРИСТНУУДТА ЗОРЮУЛАГДАНА

ШЭТЭ. (ТАСС-ай корр). Декабристнуудай восстаниин 150 жэлэй ойдо зорюулагдаһан научна конференци Шэтэдэ болоҗо байна. Москвагай, Ленинградай, Киевэй, Новосибирскын ба бусад хото городуудай эрдэмтэд тэрээндэ хабаадана.

Академик А. П. Окладников конференци нээхэдээ, эрдэмтэдэй энэ уулзалгын Шэтэдэ нээгдэһэниинь дэмы бэшэ гэжэ тэмдэглээ. Россин эрэлхэг хүбүүд эндэ, Нэршүүгэй уурхайнуудта, Петровско заводто сүлэлгэдэ байхадаа хүдэлһэн юм.

Москвагай университедэй профессор В. А. Фёдоров «В. И. Ленин декабристнуудай восстаниин түүхэтэ удха шанар тухай» гэһэн элидхэл хээ.

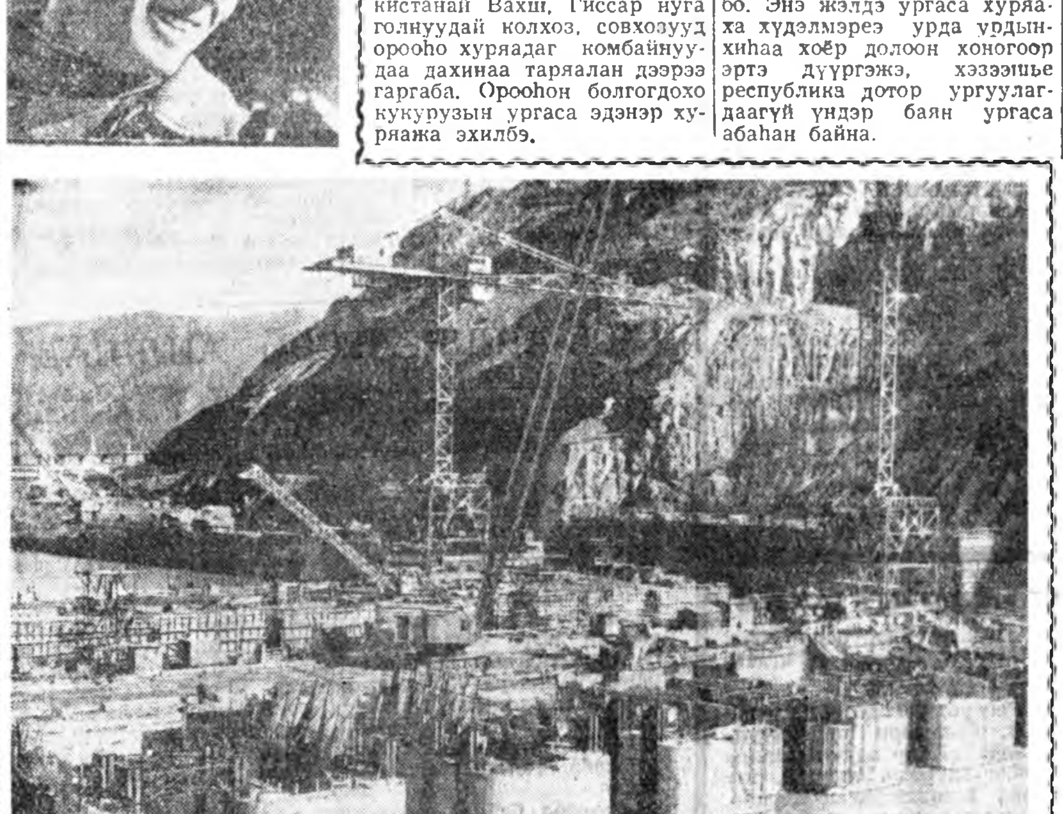
Конференциин болоҗо байһан областиин Политическэ гэгээрэлэй байшан соо выставкэ нээгдэбэ. Декабристнуудай болон эдэнэйнгээ хойноһоо Сибирьтэ ерэһэн һамгадайнь дүрэ зурагууд, олон документнүүд, мүнхэлэлгын зонын макет эндэ табигданхай. Шэтэ хотодохи Декабристнуудай талмай дээрэ мүнхэлэлгын зоно бии болгогдохо юм.

БАМ-да ХОТО ГОРОД БАРИГДАХА

ХАБАРОВСК. (ТАСС-ай корр. И. Перепелицкий). Нерюнгри хадаа үндэр ехэ байшан гэрнүүдтэй, худалдаа наймаанай түбтэй, ногоон саад сэсэрлигтэй, талмайнуудтай мүнөөнэй хото болоно. Бүхы байшан гэрнүүд шэл галерейнүүдээр холбогдонхой. Энэнь 50—60 градус хүйтэндэ, саһа шуургатайда шухала удха шанартай бшуу. 100 мянган хүн зонтой энэ шэнэ хото Байгал-Амарай түмэр замай хойто участогтахи Беркакит станци шадар урган бодохо байна.

Мүнөө дээрээ Нерюнгри хото хадаа саарһан дээрэ бии болонхой. Москвагай, Казахстанай архитектурын дээдэ һургуулинуудые дүүргээд, «Якутгражданпроект» гэжэ институдта хүдэлжэ байһан К. Корнилов, Ю. Мальков тус проектын авторнууд болоно. Алас-Дурна зүгэй залуу архитекторнүүдэй харалга-конкурс һаяхан Хабаровск хотодо дүүрэбэ. Энэ харалгын Хүндэлэлэй диплом эдэнэртэ барюулагдаһан байгаа.

Хабаровска ба Приморийн хизаарнуудай, Колымагай, Камчаткын, Сахалинай, Амарай областьнуудай, Яхадай уран зураашад энэ харалгада хабаадаба. 600 шахуу хүдэлмэри тэрээндэ табигдаа һэн. Ороной зүүн зүгтэ бии болгогдохо хото городуудай, һуурин тосхонуудай проектнүүд эндэ олон байгаа.

Красноярска хизаар. Саяно-Шушенскэ ГЭС-эй барилга дээрэ һаяхан гайхамшагта илалта туйлагдаа. Октябриин 11-нэй үдэр Енисей мүрэн хаагдажа, шэнэ, хүнэй гараар хэмэл һабаар урдаа. Энэ ажалай баатаршалгада шалгарһан Сибириин барилгашадта КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев амаршалгын халуун бэшэг эльгээгээ юм. Мүнөө Саяно-Шушенскын ГЭС-эй барилга шэнэ шатадаа ороод, эршэмтэйгээр ябуулагдажа байна.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Енисей дээрэхи барилгада шалгарһан комсомолка басаган, бетонщица Галина Комарова; «Саянгэсстройн» автобазын жолоошодой бригадир И. В. Кожура; бетонно участогай дархашуулай бригадир А. Н. Решетников; Барилгын юрэнхы түхэл.

ТАСС-ай фотохронико.

...ЕСПУБЛИКЫН ПРОМЫШЛЕННОСТИИН ХҮГЖЭЛТЭ

1975 оной январь—сентябрь һарануудта ...үрэнэй түсэбэй дүүргэлтын дүнгүүд тухай

...КПСС-эй XXV съездые ...тэй түрэтэйгөөр угта... ...юһэдэхи табан жэлэй ...схахы жэлэй түсэбые ...һоонь урид дүүргэхын ...социалис мүрысөө дэл...лэн, республикын про...ленностиин ажалшад ...мышленна продукци ху...далдаанда ябуулха юһэ һа... түсэб болзорһоонь урид, ...брин 24-дэ бэелүүлээ. ...олонхи олонхи зүйлнүү... үйлэдбэриин түсэб дүүр...гэ.

1975 оной юһэ һарын тур... промышленна үйлэдбэ...гын хэмжээн нёдондоной... энэ үеынхидэ орходоо 6 ...центээр нэмээ гэхэ гү, али түсэбөөр хараалагдаһанһаа 2 процентээр дээшэлээ.

1975 оной январь — сентябрь һарануудта ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб 102 процент дүүргэгдээ, нёдондонойхи энэ үеынхидэ орходоо 4 процентээр нэмээхэ түсэбэй орондо 6 процентээр дээшэлүүлэгдээ.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлһэнэй ашаар үйлэдбэрилгын хэмжээнэй ургалтын 71.7 процентнь туйлагдаа.

Нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада, 1975 оной январь—сентябрьда промышленностиин һалбаринуудта продукци үйлэдбэрилгэ иимээр дээшэлээ:

Электроэнергетикэ	3 процент
Шулуу нүүрһэнэй промышленность	3 процент
Хара металлурги	11 процент
Машина бүтээлгэ ба металл болбосоруулга	9 процент
Ой модоной, модо болбосоруулгын ба целлюлозно-саарһанай промышленность	14 процент
Барилгын материалнуудай промышленность	1 процент
Хүнгэн промышленность	4 процент
Эдеэ хоолой промышленность	4 процент
Полиграфическа промышленность	4 процент

Буряадай АССР-эй Ми...стернүүдэй Соведэй бүхы ...вленинүүд болон минис...терствэнүүд январь—сен...тябрь һарануудта продук... худалдаанда ябуулха ...түсэбөө дүүргэв.

Продукци худалдалгын түсэбэй дүүргэлтэ ба үйлэдбэрилгын хэмжээнэй ургалта Улаан-Үдэ городто ба республикын зарим промышленна районуудта иимэ гэбэл:

	Продукци худалдалгын түсэбэй дүүргэлтэ процентээр	1974 оной юһэ һарынхиие сасуулхада 1975 оной юһэ һарада проц.
Улаан-Үдэ хото	102	106
тэрэ тоодо:		
Советскэ район	101	108
Железнодорожно район	102	107
Октябрьска район	103	105
Аймагууд:		
Баргажанай	103	101
Баунтын	108	108
Загарайн	103	113
Захааминай	100,3	97
Кабанскын	100.1	115
Кижэнгын	100,0	110
Хялгтын	103	102
Хурамхаанай	100.9	117
Прибайкалиин	106	107
Сэлэнгын	99.0	100,8
Улаан-Үдын (хүдөөгэй)	102	103
Хоринн	96	99,4

Республикын промышлен... предприятинуудай диилэн... олонхинь түсэблэлгын ба ...номическа урмашуулгын ...гуримаар хүдэлнэ.

Зарим предприятинууд, ...вленинүүд болон министерствэнүүдэй талаар продукци худалдалгын түсэбэй дүүргэлтэ, үйлэдбэрилгын хэмжээнэй ба ажалай бүтээсын ургалта иимэ байгаа гэбэл:

	Продукци худалдалгын түсэбэй дүүргэлтэ процентээр	1974 оной юһэ һарынхиие 1975 оной юһэ һарынхитай сасуулхада (процентээр): үйлэдбэрилгын хэмжээнэй талаар	ажалай бүтээсын талаар
...«Электромашина» завод	101	115	107
...«Теплоприбор» завод	101	114	112
...комотив-вагон заһабарилгын завод	100.0	102	102
...мэр-бетон зүйлнүүдэй ...ловска завод	103	101	102
...ын комбинат	100,8	98	97
...«Бурятэнерго» районно управлени	104	103	84
...«Татарский ключ» карьер	100,2	111	105
...уута Нуурай шахта	88	68	78
...ажалай электро-түхеэрэмжэнүүдэй завод	104	120	113
...«Бурятсельмаш» завод	132	206	172
...Холбоолжоной шулуу нүүрһэнэй разрез	107	128	126
...ргын түмэр зүйлнүүдэй завод	100.6	170	128
...тын плавико-шпатова ...жай	117	114	120
...ьснүүдые гагнадаг ...32 поезд	108	129	128
...люйн асбо-цементнэ ...нүүдэй завод	100,6	105	106
...люйн цементын завод	100,4	100	101
...«Забайкаллес» нэгэдэл	101	108	107
...ийн авто-заһабарилгын ...од	108	113	115
...«Буржелезобетон» үйлэдбэриин нэгэдэл	98	99.5	104
...нгын целлюлозно-картонно комбинат	103	227	190
...арайн карьероуправлени	102	102	110
...лэй завод	103	102	102
...ын сэмбын комбинат	103	104	105
...«Бурмясопром» үйлэдбэриин ...дэл	104	106	103
Улаан-Үдын кондитерска фабрика	100.9	96	95
...эй промышленностиин ...ажалай республиканска ...дбэриин нэгэдэл	99.3	100.9	99
...алай загаһанай промышленна трест (Буряадай АССР-эй талаар)	108	102	109
...механическа завод	107	118	118
...«Сельхозтехника» Буряадай ...публиканска нэгэдэл	102	122	109
...заһа буйлуулгын завод	74	74	78
...«Бурятцелинстрой» трестын ...лэдбэриин предприятинуу... ...комбинат	100.2	97	100,4
...фальтобетонно завод	104	109	113
...тотранспортын управлени	100,5	116	113
...эмэнэй продуктнуудан ...управлени	97	107	110
...лэй, полиграфиин ба ...ой худалдаа наймаанай ...нүүдэй талаар ...управлени	103	104	104
Буряадай АССР-эй Ми...стернүүдэй Соведэй управ...ленинүүд болон министерст...вэнүүдэй промышленность	101	103	101
...тэрэ тоодо: ...тагай промышленностиин ...министерство	100,0	104	103
...шын промышленностиин ...управлени	106	93	93
...эдеэ хоолой промышленно...стиин министерство	102	99	98
...«Бурятстройматериалы» ...нэгэдэл	91	103	102
...Ой модоной ажахын ...министерство	106	118	108

...Продукциие худалдалгын ...түсэбөө бүхы дээрээ республика ...амжалтатайгаар дүүр...гэбэ. 44 предприятинууд гэхэ гү, али бүхы предприятинуудай 22 процентнь түсэбөө бэелүүлээгүй, продукциие худалдалгын түсэб 5,1 миллион түхэригөөр дутуу дүүргээ. Январь—сентябрь һарануудта түсэбөө дүүргээ гүйшүүлэй тоодо Галуута-Нуурай шахта, 6 леспромхоз, Баргажанай заһабарилгын мастерской, «Буржелезобетон» үйлэдбэриин нэгэдэлэй гурбан предприяти, спиртын завод, эдеэ хоолой промышленностиин министерствын 5 предприяти, «Бурятстройматериалы» нэгэдэл, загаһа буйлуулгын завод, ой модоной ажахын министерствын 6 лесхоз, Заудинска мелькомбинат, Яруунын загаһанай завод болон бусад.

Юһэ һарын туршада продукци худалдалгын түсэбые ото дүүргээгүй предприятинууд гэбэл: Галуута-Нуурай шахта, «Забайкаллес» нэгэдэлэй Ардасанска, Клюевскэ, Худанай, Хүрбын леспромхозууд, «Буржелезобетон» үйлэдбэриин нэгэдэлэй № 1 ба № 3 филиалнууд, «Сельхозтехника» нэгэдэлэй Үдын тусхай отделени түлишын промышленностиин управлениин Никольско промкомбинат, эдеэ хоолой промышленностиин министерствын Улаан-Үдын пивзавод, ой модоной ажахын министерствын Хоринн лесхоз, «Бурятстройматериалы» нэгэдэл.

Промышленна продукциин шухала зүйлнүүдые үйлэдбэрилгэ бодотоор харуулбал, иимэ:

	1975 оной юһэ һарын туршада үйлэдбэрилэгдэһэниинь	1974 оной юһэ һарынхитай 1975 оной юһэ һарынхиие сасуулхада (процентээр)
Нийтэ хэрэглэлэй электростанцинуудай үйлэдбэрилһэн электрын хүсэн — миллион квт. час	829	108
Шулуу нүүрһэн — мянган тонно	1130	103
100-һаа дээшэ квт. хүсэтэй переменнэ тогоор хүдэлдэг электродвигательнүүд — хэһэг	5014	114
Приборнууд, автоматизациин хэрэгсэлнүүд ба запчастьнуудынь — мянган түхэриг	9644	115
Автомобиль дээрэ тодхогдоһон кранууд — хэһэг	375	111
Барилгын модо бэлэдхэл (колхозуудайхиие оруулалсангүй) — мянган куб. м	3475,7	97
Хюроодэгдэһэн модон (колхозуудайхиие оруулалсангүй) — мянган куб. м.	820,1	105
Хабсаргагдамал түмэр-бетонно зүйлнүүд ба детальнууд — мянган куб. м	130,5	94
Барилгын хирпиисэ — миллион хэһэг	88,3	103
Сонхын шэл — млн. кв. м. бодото тоогоороо	11139	99
Ноохон бүд — мянган кв. м.	1807	104
Угаагдаһан ноохон — мянган тонно	15,4	101
Трикотаж дотор хубсаһан — мянган хэһэг	1459	87
Трикотаж гадар хубсаһан — мянган хэһэг	980,7	92
Оёдоһон хубсаһанай зүйлнүүд (1967 оной июлиин 1-дэ предприятинуудта тогтоогдоһон оптово сэнгээр) — мянган түхэриг	22464	99,4
Һаеы гутал — мянган паар	167,2	89
Мяхан (гүрэнэй нөөсын түүхэй эдһээ абтаһан 1 категориин субпродуктнуудые оруулалсан) — мянган тонно	25,7	99,0
Һайхан һүн (гүрэнэй нөөсын түүхэй эдһээ һүн дээрэ оруулан тоолоходо) — мянган тонно	44,9	106
Хилээмэн ба хилээмэнэй зүйлнүүд — мянган тонно	51,9	107
Макароной зүйлнүүд — тонно	3989	115
Кондитерска зүйлнүүд — тонно	10502	97
Хубсаһа угаадаг машинанууд — мянган хэһэг	106,7	111
Мебель — миллион түхэриг	8,8	106
Культурно-ажаһуудалай ба гэр тойроной хэрэглэмжын эд бараанууд — миллион түхэриг	24,4	110

Январь—сентябрь һарануудта түсэбһөө гадуур үйлэдбэрилэгдэһэн продукци гэбэл: 47 мянган тонно шулуу нүүрһэн, 18 мянган түхэригэй приборнууд, автоматизациин хэрэгсэлнүүд ба запчастьнуудынь, 58,3 мянган кубическа метр хюроодэгдэһэн модон, 3, 7 мянган тонно цемент, 3,6 миллион условно плиткэ шифер, бодото тоогоороо, 133 мянган дүрбэлжэн метр сонхын шэл, 29 мянган дүрбэлжэн метр ноохон бүд, 101,9 тонно угаагдаһан ноохон, 258 тонно мяхан, һайхан һүндэ оруулжа тоолоходо 1.267 тонно сагаан эдеэнэй зүйл, 1.886 мянган условно баанха элдэб консервэ, 2.466 тонно хилээмэн ба хилээмэнэй зүйлнүүд болон бусад продукци болоно.

Нёдондонойхитой сасуулбал, республика доторнай юһэ һарын туршада үргэн хэрэглэлэй эд бараануудые үйлэдбэрилгэ 10 процент, кондитерска зүйлнүүд 401 тонно, мяхан 65 тонно, колбасагай зүйлнүүд 615 тонно, һүнэй продукци һайхан һүндэ оруулжа тоолоходо, 2.692 тонно үлүү ехээр үйлэдбэрилэгдөө. Гэхэтэй хамта, булад хайлуулгаар, барилгын хирпиисэ, гадар, дотор трикотаж хубсаһа, загаһанай эдеэ хоолой товарна продукци, кондитерска зүйлнүүдые болон мебель үйлэдбэрилгөөр юһэ һарын түсэб дүүргэдээгүй. 59 промышленна предприяти гэхэ гү, али бүхы предприятинуудай 30 процентнь ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ юһэ һарынгаа түсэб дүүргээгүй, тингэжэ 4,7 миллион түхэригэй продукци дутуу гаргаа.

Ажалай бүтээсын түсэб дүүргээгүйшүүдэй тоодо: Зэдын комбинат, Галуута-Нуурай шахта, түмэр-бетон зүйлнүүдэй Таловска завод, 6 лесхоз, «Забайкаллес», нэгэдэлэй Баргажанай заһабарилгын механическа мастерской, «Буржелезобетон» үйлэдбэриин нэгэдэлэй 3 предприяти, ликёро-архиин завод, Яруунын загаһанай завод, Заудинска мелькомбинат, умданай зүйлнүүдэй Улаан-Үдын завод, Баргажанай аймагай пищекомбинат болон бусад оролсоно.

1975 оной январь — август һарануудта республика доторнай ажалай бүтээсые дээшэлүүлгын ябаса дунда зэргын салин хүлһэнэй ургалтые 2,4 пунктаар ахяа. Промышленна 43 предприяти гэхэ гү, али тэдэнэй бүгэдэнэй 21 процентнь салин хүлһэнэй дунда зэргын ургалтын хэмжээе ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ хэмжээнһээ ахиулжархиһан байна.

1975 оной январь—август һарануудта республикын промышленностьда товарна продукциин өөрын үнэ сэнгые доошолуулха даалгабари дүүргэгдээгүй, түсэбөөр хараалагдаһанһаа 5,1 миллион түхэриг ехээр гаргаша хэгдээ. Олзо орошо оруулха түсэб энэ хугасаа соо 92,8 процент дүүргэгдээ гэхэ, гү, али нёдондонойхитой сасуулбал, олзо оршын хэмжээн 11 процентээр доошолоо.

1975 оной 9 һарын туршада республикын промышленностьда эрдэм ба техникын туйлалтануудые хэрэглэхэ, эрдэм-шэнжэлэлгын шухала хүдэлмэринүүдые ябуулха түсэб 35 хэмжээ ябуулгануудаар үлүүлэн дүүргэгдээ, 10 хэмжээ ябуулгануудаар даалгабари дутуу дүүргэгдээ, дүрбэн хэмжээ ябуулганууд огто бэелүүлэгдээгүй.

«Теплоприбор», «Электромашина» заводууд, «Сельхозтехника» гэжэ Буряадай республиканска нэгэдэл, эдеэ хоолой промышленностиин министерство, нютагай промышленностиин министерство, эрдэм наукын ба техникын туйлалтануудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ гүрэнэй түсэб амжалтатайгаар дүүргээ.

Эрдэм наукын ба техникын туйлалтануудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ түсэб дүүргээгүйшүүдэй тоодо иимэ предприятинууд ороно гэбэл, модоной гэшүүһэ оньһон аргаар сэбэрлэхэ, хюроодэгдэһэн модые пакет болгон ашаалха талаар «Забайкаллес» нэгэдэл, шубуунай дали, үдэ зулгааха, болбосоруулха хэрэгтэ оньһон техникэ нэбтэрүүлхэ талаар «Бурмяспром» нэгэдэл, губшуурнуудые табиха, абаха хүдэлмэриие оньһожоруулха талаар Байгалай загаһанай промышленна трест хараалһан түсэбүүдээ бэелүүлээгүй.

Буряадай АССР-эй статистическэ Управлени

Ажалша арад зоной баян дэлгэр байдалтай болохо тума Улаан-Үдэ хотодомнай хубиин машина жэл ерэхэ бүри олошоржо байна. Автомашинатай болоһон хүн гараж барихаяа оролдоно. Тиихэдээ ямаршье хуули, гурим сахингүй өөрынгөө дураар, һанаһан газартаа тэрэниие бодхоно, түмэрөөр хүүлээд асаржа табина.

Октябрьска районой ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдком хүнэй һуудаг гэр байрын хажууда үмсын гараж бариха ябадал хорихо гэһэн тогтоол гаргаһан юм. Гэбэшье гүйсэдкомой энэ тогтоол һулаар дүүргэгдэнэ. Районой

ТҮБ ХОТОЁО КУЛЬТУРА ЕХЭТЭИ БОЛГОЁ!

ИИМЭ ГАРАЖНУУД ХОТЫЕМНАЙ ШЭМЭГЛЭНЭГҮЙ

олохон һуурин газарта үмсын гаражнууд бодоһоор.

Жэшээлхэдэ, 18-дахи кварталай үмсын автомашинатай хүнүүдэй гараж бариха гэһэн тогтоол 1974 ондо гараа һэн. Энээниие бэелүүлхэ тусхай комисси байгуулагдаад, зүблөөн үнгэргэгдэһэн байна. Тиигэбэшье һаань, үмсын гаражнууд байрын гэрнүүдэй хажууда баригдаһаар.

Жэшээлхэдэ, Ключевская үйлсэдэ байрын гэрнүүдһээ 5—10 метр холо үмсын автомашинын түмэр гаражнууд баригданхай. Хүнэй ябадаг харгыгаар автомашинанууд үдэр һүнигүй гүйлгэлдэнэ, шуугалдана, хүүелдэнэ, хүнүүдэй амархада үхибүүдэй наадахада һаалта хэнэ. Автомашинын эзэд түмэр түдэгэ хаяна, тоһо, бензин адхана.

Үмсын гараж хүнэй дураар бариха ушарые огтолон болюулха шухала. Илангаяа түб хотоёо культура ехэтэй болгохын түлөө тэмсэжэ байхадамнай, эндэ тэндэ элдэб янзаар баригдаһан гаражнууд ехэ тойбо татана. Энэ талаар районой Соведэй гүйсэдкомууд, тэдэнэй дотоодын хэрэгэй таһагууд, автоинспекци, арадай хинагшад эрид хэмжээ абаха бэзэ.

Д. БАЛДАНОВ

ТҮРҮҮШЫНЬ АЛХАМ УРМАТАЙ

Манай Х. Намсараевай нэрэмжэтэ гүрэнэй буряад драмын театр шэнэ театральна сезоноо һаяхан эхилбэ. Театрай артистнууд шэнэ зүжэгүүдээрээ, аялга дуугаараа, наадаараа түб хотынгоо олониитые дахин баясуулба. Үдэшэ бүхэндэ зүжэг наада хараха дуратайшуул театрай ордон тээшэ ошонод.

Үнгэрэгшэ зун 24 буряад хүбүүд, басагад Владивосток хотын искусствын институт амжалтатайгаар дүүргээд, түрэл буряад драмынгаа театрай бүлэдэ ерэжэ ороһон байна. Тиигээд зундаа хүдөө нютагуудайнгаа хүн зондо залуу артистнар аялга дуугаа зэдэлүүлжэ, хатар наадая харуулжа ябаһанаа Улаан-Үдээ бусажа ерээд, театрайнгаа сценэ дээрэһээ олониитэдэ наадая табина. Буряадай АССР-эй арадай поэт Д. Жалсараевай «Түрэл дайда» гэжэ үгэдэ композитор Анатолий Андреевэй найруулһан дуугаар залуу артистнар концертээ эхилээ. Энэ дууе Дамба Бочектоев хонгёо гоёор дуулаба. Мүн энэ нүхэрэй түрэһэн һайхан Яруна тухай дууниинь олоной зүрхэ сэдьхэл эзэлээ. Хонгёо гоё дуунай һүүлээр, «Цыганянска» гэжэ хатарые О. Бабуев Л. Цыренова хоёр тон бэрхээр гүйсэдхөө.

Залуу дуушан Цыренжап Бадмаевай «Хуушан марш» гэжэ дууе дуулахадань, наада харагшад үни удаан альгаа ташажа, үшөө дахин дуу дуулахыень урьяа юм. Ц. Бадмаев хонгёо гоё хоолойтой, дуу гүйсэдхэхэ бэлиг шадабаритай байһандаа бултанай дура буляагаа.

С. Хажитов А. Будаев хоёрой гүйсэдхэһэн шог ёгто «Классик ба самбист» гэжэ найруулга зал соо хүхюу энеэдэ гаргана.

Түрүүшын концертдэ залуу артистнарай аялга дууе, хатар наадые хараашад сэдьхэлээ баясажа, альга ташалгаар угтаба.

Залуу нүхэдэймнай ажабайдалайнь харгы зам ута. Энэ ута харгы замдаа аялга дуугаа зэдэлүүлһээр, хатар наадаяа бэлэглэһээр, арад зондоо хүндэтэй ябахыень залуу нүхэдтөө үнэн зүрхэнһөө хүсэхэ дуран хүрэнэ.

С. БАБУЕВ,
БИОН-ой хүдэлмэрилэгшэ.

ДҮРШЭЛТЭЙ ТОГООШОН

Кабанск тосхоной 2-дохи столоводо 5-дахи разрядай тогоошон Ольга Ивановна Смолина 10-дахи жэлээ хүдэлжэ ябана. Коммунис ажалай ударник, үнинэй дүй дүршэлтэй болоһон тогоошон жэл бүри социалис мүрысөөндэ шалгаржа түрүү һуури эзэлдэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тогоошон Ольга Смолина.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ШУДАРГЫ БЭРХЭ ҺУРАГШАД

Хэрэнэй дунда һургуулиин һурагшад зунайнгаа амаралтын үедэ Саянай совхозой куузику ургуулагша Ж. С. Сагачевта ехэ туһаламжа үзүүлһэн байна. Һурагшад 18 гектар дээрэ таригдаһан ургамалай бургаг үбһэ түүжэ хаяһан, газарыень хоёр удаа зөөлэрүүлжэ үгэһэн байгаа. Энэ талмайһаань гектарай 700 центнер ургаса хуряагдажа, эршэтэ ажалай дүн сэгсологдобо.

Һурагшадай бригадын хүтэлбэрилһэн багшанар В. Р. Котовщиковагай, Л. П. Индусовагай мэдээсэһэнэй ёһоор, һурагшад Галя Балданова, Мария Ковригина, Надя Тырхеева, Наталья Серебренникова, Люба Зверева, Таня Тапхаева, Анфиса Кириллова болон бусад магтаалда хүрэмөөр, шударгы бэрхээр ажаллажа гараһан байна.

В. СЕМЕНОВ.

Түнхэн.

ТАРЯАШАДЫЕ ЁҺОЛОН ХҮНДЭЛБЭ

КИШИНЕВ. (ТАСС-ай корр. И. Субботович). Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ үндэр үрэ дүнгүүдые туйлахын түлөө социалис мүрысөөндэ илаһан хүдөөгэй ажалшадые ёһолон хүндэлэлгэ Молдавиин ниислэл хотодо болобо.

Эдэнэртэ зорюулагдажа, республикын ВДНХ-гай концертын залнууд соо, Ленинскэ комсомолой нэрэмжэтэ соёлой ба амаралтын түбэй парк соо һайндэрэй концертнүүд, олоной хабаадалгатай сэнгэлгэнүүд боложо үнгэрһэн байна.

Шэнэ кино

ИНАГ ДУРАН ТУХАЙ

Хуби заяан!

Олохон лэ хүн өөрынгөө хуби заяан тушаа бодомжолдог байһан байха. Хүн бүхэн өөрын хуби заяатай. Золтой гү, али золгүй, хүнгэн гү, али хүшэрхэн, ажабайдалай аюулта сахилгаануудта дайруулһан гү, али һэбхихэн — ямаршье һаа, хуби заяаншни өөрыншни гарта.

Харин Петр Проскуринай «Хуби заяан» гэһэн романай удхаар буулгагдаһан «Юрын хүнэй инаг дуран» гэжэ шэнэ фильмын гол герой Захар Дерюгинэй хуби заяан угаа орёо, зүрилдөөгөөр элбэг, шуурган мэтэ.

Захар шэнги сэдьхэлээрээ, абари зангаараа шанга хүнэй гэнтэ 40 гараһан хойноо айхабтар хүсэтэйгөөр дурлашадаг ушар ажабайдалда үсөөхэн ушардаг ёһотой.

Дүрбэн үхибүүдэй эсэгэ, һайн, өөртэнь үнэн сэхэ эхэнэрэй үбгэн аад, Маня Поливанова гэжэ залуухан басаганда дурлашана. Маня Поливановагай ролиие «Эндэхи үүр хираан аали намдуу» гэһэн фильмдэ Женя Комельковагай роль гүйсэдхэһэн артистка Ольга Остроумова наадаба.

Захар тархяа гээхэ болотороо дурлашоо ха юм. Томоотой, даруу хүн аад, үдэшэ болохолоор, гудамжын араар бэеэ нюужа ябаад, Манин унтадаг таһалгын сонхо тоншохо юм. Тиигээд лэ тэрэ хоёр хамагаа хуу мартаад лэ, нюуса жаргалаа эдлэдэг байгаа.

Теэд удаан саг соо һууринай хүн зондо, һамгандань Ефросинида (артистка Зинаида Кириенко) мэдэгдэнгүй байха аргань үгы байгаа ха юм даа.

Захарайнгаа ерэхые Ефросинья һүниндөө хүлеэжэ, үүдэнэй бишыханаар хахинахада, обогод гэжэ хэбтэдэг болобо. Захарни ондоо эхэнэртэ дурлаа, заһаршагүй юумэн болоо гэжэ үнинэй ойлгоһон байна.

Аматайл хүн Захартa хүндэлдэжэ, журамгүй ябадалыень заажа, һургаал хэлэдэг болошобо.

Сүлэлгэдэ эльгээгдэхэ болоһон нюдарган баянай хүбүүн Макашин уур сухалаа багтаажа ядан хуугайлна:

— Юундэ Поливановтач дулаахан, садхалан байнаб? Юундэб гэхэдэ, Захар Дерюгин басагантайнь унтана ха юм!

Хожомдожо ерэһэн инаг дуранайнгаа түлөө Захар нилээд зобоно. Манин хүбүүтэй болоходо, аханарынь тэрэниие үлти сохёо. Улаан шуһаяа гоожуулан, Захар Манин гэр тээшэ сэхэ ошоо бшуу. Маня хамаг зоной харахаар байтар, Захарай урда үбдэг дээрээ унаба.

— Бодо, — гэжэ Захар хэлээ. — Өөрынгөө жаргалые үбдэг дээрээ юундэ угтаха юм? Хүбүүтэйбди.

Захар Дерюгин партийна биледнээ һалана, түрүүлэгшын тушаалһаа сүлөөлэгдэнэ.

СССР-эй арадай артист **Евгений Семенович Матвеев** Захар Дерюгинэй дүрые үнэншэмэ болгохо, доторойнь бодолые тобойлгохо гэжэ оролдоо. Евгений Матвеевэй наадаһан «Шэнэ газар хахалагдаба» гэжэ фильмһээ Макар Нагульновай образ элеэр һанагдана.

Е. Матвеевэй табиһан кинофильмнүүд харагшадай сэдьхэлдэ бүхөөр хадуугдаһан байха. Жэшээнь, «Цыган», «Почтово роман» гэһэн фильмүүдые Е. Матвеев найруулан табижа, гол рольнуудтань наадаһан байна.

«Юрын хүнэй инаг дуран» гэһэн кинофильм — СССР-эй арадай артист Е. С. Матвеевэй режиссёрско шэнэ бүтээл.

Мүн баһа фильм соо мэдээжэ артистнар буулгагдаа: Ирина Скобцева, Виктор Хохряков, Валерия Заклупная болон бусад харагшадые баясуулха.

Инаг дуран. Эгээл ехэ туршалгата дабаанай бооридо ошоһон хойнонь «Юрын хүнэй инаг дуран» гэһэн фильмын геройнуудтай хахасанабди. Дайн амгалан ажал таһалдуулан, хүн бүхэнэй эзэм дээрэ хүндэхэн ашаа ашажархёо. Тэдэнэр махабадаа, сэдьхэлээ шангадхан, хүндэ сохилто бэедээ даагаад, һүүлдэнь илажа гарахаар бэлэн. Хэд бэ тэдэнэр? Тэдэнтэй бидэ фильмын 2-дохи хуби соо уулзахабди.

Н. ХОЛХОЕВА.

500 АДРЕСААР

АМУРСК. (Хабаровска хизаар). (ТАСС-ай корр. В. Васильев). Эндэхи модо болбосоруулгын комбинадта модо хюроодэхэ бүлэг предприяти ашаглалгада оруулагдаа. Тэрэ жэлдээ хахад миллионһоо дээшэ кубометр модо болбосоруулха юм.

Амарай комбинат Алас-Дурна зүгтэ иимэ түхэлэй эгээл ехэ предприяти болоно. Тэрэнэй продукци — хюроодэгдэһэн модон, технологическа зомгооһон, модоной хибэдэһээр хэгдэһэн плитанууд—500 адресаар эльгээгдэнэ. Барилгын ехэ материал БАМ-да эльгээгдэхэ юм.

УРАН ҺАЙХАНАЙ АНСАМБЛЬ

МОЛДАВИИН ССР. Единецкын соёлой байшангай «Чокырлия» гэжэ арадай хүгжэмэй ансамбль хүдөөгэй ажалшадай дунда хүндэтэй болонхой. Уран һайханай бүлгэмэй артистнар районойнгоо таряашад, механизаторнууд, саад ургуулагшад болон малшадай урда наада харуулдаг юм. «Чокырлия» мүнөө жэлдэ Чехословаки, ГДР, Польшоор аяншалһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Чокырлия» ансамбльда хабаадагшад.

ТАСС-ай фотохронико.

БҮХЭ БАРИЛДААН

ЭДИРШҮҮЛ ХАБАЯА ТУРШАБА

Эдиршүүлэй дунда классическа барилдаагаар хубидаа Улаан-Үдэ хотын түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн «Динамо» бүлгэмэй спортын зал соо болобо. «Динамо», «Спартак», «Локомотив» бүлгэмүүдэй, мүн республикымнай ниислэл хотодохи хүүгэдэй спортын 7-дохи hургуулиин 80 гаран эдир барилдаашад Улаан-Үдэ хотын чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэхын тула гурбан үдэр соо хабаяа туршаhан байха юм.

Эдэнэр хоёр бүлэгөөр, тодорхойлон хэлэхэдэ, бага (1961—1963 онуудта түрэhэн) болон аха (1958—1960 онуудта түрэhэн, наhанай бүлэгөөр мүрысэбэ.

32 килограмм шэгнүүртэй бага наhанай эдиршүүлэй дунда Улаан-Үдын 1-дэхи интернат hургуулиин hурагшад Виталий Бадмацыреновэй, Сокто Батсухын, Андрюша Дашинимаевай хоорондо илангаяа шанга тэмсэл болоо. Арба гаран наhатай жаахан хүбүүдэй тээм тэрээ ана-мана тулалдахадань, сугларгашад урмашан баярлаба. Ялын нэгэшье очко абаагүй 5-дахи классай hурагша В. Бадмацыренов барилдаанhаа барилдаанда мүн лэ диилэжэ ябаhан А. Дашинимаевтай уулзахадаа, 1,50 минута соо нюргалдуулан унагаажа, республикынгаа ниислэл хотын чемпионой нэрэ зэргэдэ түрүүшынхеэ хүртэбэ. Тиихэдэ тэрэ hайн арга шадабаритай байhанайнгаа түлөө тусхай шанда хүртэhэн байна. Бэрхэш даа, пионер В. Бадмацыренов! Мүрысөөндэ хабаадаhан эгээл эдир хүбүүхэн—4-дэхи классай hурагша Сокто Батсух гурбадахи hуурида гараа. Эдэмнай бултадаа манай суута барилдаашан, спортын габьяата мастер К. С. Олзоевой хүтэлбэри доро hорилго хэдэг юм.

50-дахи дунда hургуулиин 6-дахи классай hурагша Паша Михайлов, 1-дэхи интернат hургуулиин 8-дахи «Б» класста hурадаг Юра Раднаев, 29-дэхи дунда hургуулиин 8-дахи классай hурагша Володя Жамьянов, Саша Ванчиков, Юра Орхимчук, Рома Иванов, 41-дэхи hургуулиин 8-дахи классай түлөөлэгшэ Сережа Костичин, 48-дахи дунда hургуулиин 8-дахи класста hурадаг Валера Намдаков гэгшэд бага наhанай ухибүүд соохоо удаадахи шэгнүүрнүүдтэ илаhан байна.

Аха наhанай эдиршүүл бар хүсэтэй, барилдаанай онол аргатай, дүршэл шадабаритай боложо ябаhанаа харуулба.

— Һүүлэй хэдэн жэл соо манай республика дотор ухибүүдэй, эдиршүүлэй дунда классическа барилдаан хүгжөөгдэжэ байна. Хүүгэдэй спортын 7-дохи hургуулиие эмхидхэн байгуулга энэ талаар hайнаар нүлөөлөө. Гэбэшье элдэб янзын мүрысөөнүүдтэ ходо ходо хабаадажа, эдир барилдаашадайнгаа арга шадабарие дээшэлүүлхэ хэрэгтэй, — гэжэ мүрысөөнэй ахамад секретарь Б. Б. Бальжинимаев хөөрэнэ.

45 килограммай шэгнүүртэ 7-дохи ДСШ-гай спортсмен Витя Калашников бүхы уулзалгадаа шүүжэ, нэгэдэхи hуури эзэлээ. Эндэ hорилго хэдэг В. Бадмажапов, В. Романов удаадахи hууринуудта гараба.

Удаадахи шэгнүүртэ 16-дахи дунда hургуулиин 9-дэхи «Б» классай hурагша комсомолец Баяр Цынгуев Валера Резвановые ташаалдин унагаажа, Улаан-Үдэ хотын чемпион болоо. Аха наhанай эдиршүүл соохоо тэрэ эгээл hайн техникэтэй гэжэ тоологдон, тусхай шанда хүртэhэн байна.

52 килограммай шэгнүүртэ Коля Сахнов, Жаргал Базаров, Костя Раковский гурбанай хэнэйнь илажа гараха байhаниинь hүүлшын уулзалгада элирбэ. 9-дэхи дунда hургуулиин 9-дэхи классай hурагша комсомол хүбүүн К. Сахнов Ж. Базаровтай барилдахадаа, түрүүшын шатада 13:0 тоотойгоор шүүбэшье, хоёрдохидоо эсэжэ, нүгөөдэдөө хэдэн очко алдаhан байгаа. Гэбэшье эндэ К. Сахнов («Спартак») булюу байдалтайгаар илаба. Энэ талаар тренер Б. Б. Бальжинимаев ехэ габьяатай.

Улаан-Үдын ой модоной техническэ техникумэй 2-дохи курсын студент комсомолец Павел Раковский, энэл техникумэй 1-дэхи курсын студент Алексей Дамбинов гэгшэд удаадахи хоёр шэгнүүртэ илажа гараа.

— Энэ жэлдэ Паша олон мүрысөөндэ хабаадахадаа, яhала hайнаар наадаhан байна. Саашадаа дүршэл шадабаряа дээшэлүүлбэл, бэрхэ барилдаашан болохо ёhотой гээд hанагшаб,—гэжэ тренерынь С. Г. Добрынин хэлэнэ.

— Геолог Кошурниковай нэрэмжэтэ шанда хүртэхын түлөө ехэ мүрысөөн hаяхан Абакан хотодо болобо. Арбаад команда энээндэ хабаадаа. Тэндэ манай хүбүүд 4-дэхи hуури эзэлhэн байна. В. Жамьянов, В. Масличенко, В. Чирков гэгшэд гурбадахи hууринуудта гараба. Намарай амаралтынгаа үеэр РСФСР-эй Гэгээрэлэй министерствын hургуулинуудай hурагшадай дунда Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй түрүү hуури эзэлэлгын наадан Тюмень хотодо болохо. Тиишэ ошожо, hайнаар мүрысэхэ хүсэлэнтэйбди, — гэжэ 7-дохи ДСШ-гай тренер В. С. Борходоев хөөрэнэ.

Илагшадта физкультура ба спортын Улаан-Үдэ хотын комитедэй дипломууд, дурасхаалта бэлэгүүд барюулагдаа.

Гурбан үдэр соо ковер дээрэ гарагшад бултадаа жэгдэ hайнаар барилдаа гэхын аргагүй. Зариманиинь хүсэ шадалаар ахиршаг, сүлхэ бэшэ, амидажа эсэшэдэг, дүршэл шадабаряар тулюуршаг байна. Мүрысөөнэй дүнгүүдые согсологшод үшөө дахин хаража үзөөд, зүб тобшолол хэжэ, эдэ бүхы дутуу дундануудые усадхан зайсуулха байха гээд hанагдана. Эдэ бүгэдын ашаар манай республика дотор классическа барилдаан улам олоной хабаадалгатай боложо, үргэнөөр хүгжөөгдэхэ бшуу.

Б-М. ЖИГЖИТОВ.

Буряадай Д. Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институтай спортын зал соо.
С. БАЛДУЕВАЙ фото.

СТОЛОЙ ТЕННИС

АЙМАГАЙ ТҮРҮҮ ҺУУРИИН ТҮЛӨӨ

Столой теннисээр аймагай түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн эдиршүүлэй дунда Яруунын Нарhата тосхондо үнгэргэгдэбэ. Мүрысөөндэ аймагай түбэй, Эгэтын адагай, Эгэтын найман жэлэй hургуулинуудай эдир хүбүүд, басагад хабаадалсаhан байгаа.

Эдиршүүлэй дунда үнгэргэгдэhэн нааданда Эгэтын hургуулиин хүбүүд эрхимлэбэ. Эндэ Дондоков бүхы наадануудта нэгэшье хүндэ шүүгдэнгүй, дүн хамта 11 очко абажа, аймагай чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Дондоковой үетэн нүхэд Мамакин, Мосин гэгшэд удаадахи hууринуудые эзэлээ.

Басагадай дундаhаа баhал Эгэтын hургуулиин команда эрхим гэгдээ. Тиин түрүүшын гурбан hууринуудые Базарова, Бадмаева, Жамьянова гэгшэд эзэлжэ, командаяа түрүү hуурида гаргалсаба ха юм. Нарhатын hургуулиин hурагша Жанчипова дүрбэдэхи hуури эзэлhэн байба.

Команданууд хоорондын дүн гаргахада, Эгэтын найман жэлэй hургуулиин команда эрхимлэжэ, районой дамжуулгын кубогта хүртэбэ. Эгэтын адагай, Нарhатын hургуулинууд удаадахи hууринуудые эзэлhэн байна.

В. БАЙБОРОДИН.

Футбол

СААНАНЬ — ҮШӨӨ ХОЁР УУЛЗАЛГА

СССР-эй «А» классай хоердохи бүлэгтэ наададаг командануудай дунда ээлжээтэ — гушан хоер, гушан гурбадахи нааданууд үнгэргэгдэбэ. Наадан Сибирь болон Казахай ССР-hээ наададаг футболистнуудай хото городуудай стадионууд дээрэ үнгэргэгдэжэ, түрүүшын гурбан hуури эзэлхын түлөө үсэд нэтэрүүгээр оролдожо ябаhан командануудай дунда шанга тулалдаан болоо.

Мүрысөөнэй таблицада түрүү hуури эзэлээд ябаhан Благовещенскын «Амур» команда Джамбулай «Химигтэ» айлшалhан байгаа. Тиин талмайн эзэд айлшадаа 1:0 тоотойгоор шүүжэ, мүрысөөнэй таблицада нэгэ hуури урагшаа дабшаhан байба.

Алас-Дурна зүгэй нүгөөдэ — Владивостогой «Луч» команда Кзыл Ордаагай «Орбитын» футболистнуудта айлшалхадаа, талмайн эзэдые 0:1 тоотойгоор шүүбэ. Тиихэдэ «Амур» командаhаа нэгэл очкогоор гээгдэнэ. Хабаровскын СКА Целиноградай «Целинник» командын стадион дээрэ наадахадаа, талмайн эзэдтэй 1:1 тоотойгоор тэнсэhэн байба. Харин Сибириин командануудай дундаhаа түрүү hууриин түлөө ана мана тулалдажа эхилhэн «Автомобилист», «Чкаловец» командануудай футболистнууд хоорондоо наадахадаа, Красноярскын спортсменүүд айлшаар ерэгшэдээ 1:0 тоотойгоор шүүгээ. Барнаулай «Динамо» Томскын футболистнуудые 2:0 тоотойгоор шүүбэшье, тэрэл hууридаа үлэхэ баатай болоо. Эрхүүгэй «Авиаторые» 2:0 тоотойгоор шүүhэн Усть-Каменогорскын «Восток» нэгэ hуури урагшаа дабшаhан байна. Энэ үдэр Семипалатинскын «Спартак» командада айлшалhан «Сэлэнгын» футболистнууд 2:1 тоотойгоор шүүгдээшье hаа, хуушан hууридаа үлэбэ. Манай командын футболистнууд үшөө хоер уулзалга үнгэргэхэ юм.

Уншагшадай анхаралда мүнөөдэрэй байдалаар мүрысөөнэй таблица толилогдобо.

Команданууд	Наадаа	Шүүгээ	Тэнсээ	Шүүгдээ	Бүмбэгэ	Очко
«Амур» (Благов.)	31	17	8	6	40—16	42
«Луч» (Владивос.)	32	17	7	8	41—26	41
СКА (Хабаровск)	30	18	4	8	47—22	40
«Автомобилист» (Кр-ск).	33	16	7	10	44—36	39
«Чкаловец» (Н-Сиб).	33	15	8	10	46—26	38
«Химик» (Джамбул)	33	13	9	11	48—42	35
«Целинник» (Целин.).	32	13	9	10	40—36	35
«Динамо» (Барнаул).	33	15	4	14	45—36	34
«Спартак» (Семипал.).	33	11	11	11	39—36	33
«Орбита» (Кзыл-Орда).	31	12	7	12	36—33	31
«Сэлэнгэ» (Улаан-Үдэ).	32	11	9	12	30—30	31
«Восток» (У-Камен).	33	11	9	13	39—47	31
«Трактор» (Павлодар).	32	12	5	15	32—38	29
«Торпедо» (Томск)	33	10	9	14	30—40	29
«Шахтер» (Караганда)	32	10	7	15	35—41	27
«Локомотив» (Шэтэ)	32	9	8	15	21—38	26
«Горняк» (Никольск).	31	9	8	14	35—48	24
«Авиатор» (Эрхүү).	32	3	5	24	18—68	11

ГИМНАСТИКА

«Дэлхэйн кубогай» түлөө

— Оронoймнай спортын гимнастикын түрүү бэрхэ арбан түлөөлэгшэ октябриин 27—29-дэ Лондондо түрүүшынхеэ үнгэргэгдэхэ хубидаа дэлхэйн түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ хабаадаха байна. Энэ мүрысөөн «дэлхэйн кубогта» хүртэхын түлөө мүрысөөн гэжэ тусхайтаар нэрлэгдэнхэй, — гэжэ Бүхэсоюзна спорткомитедэй гимнастикын таhагай начальник, уласхоорондын федерациин (ФИЖ) вице-президент, спортын габьяата мастер Ю. Титов ТАСС-ай корреспондентдэ хөөрэбэ. — Эдэмнай хэд бэ гэхэдэ, Олимпиин наадaнай абсолютна чемпионка Людмила Турищева (Ростов-на-Дону). Олимпиин чемпионка Ольга Корбут (Гродно), командын тоосоогоор олимпиин чемпионка Эльвира Саади (Москва), командын тоосоогоор дэлхэйн чемпионка Нина Дронова (Тбилиси), Лидия Горбик (Минск). Ольга Коваль (Ленинград), олимпиин чемпион Николай Андрианов (Владимир), Паата Шамугия (Тбилиси), Владимир Сафронов (Львов) Александр Дитягин (Ленинград) гэгшэд болоно.

1974 ондо Варна хотодо үнгэргэгдэhэн дэлхэйн чемпионадта хубиин болон командаараа 1-дэхиhээ 12-дохи хүрэтэр hуури эзэлэгшэдые мүн үшөө хэдэ хэдэн элитэ мэдээжэ бэлигтэйшүүлые «дэлхэйн кубогта» хүртэхын түлөө мүрысөөндэ хабаадахыень уриhан байна.

«Дэлхэйн кубогта» хүртэхын түлөө мүрысөөн дүрбэн жэл соо нэгэ удаа үнгэргэгдэхөөр түсэблэгдэнэ. Гэхэ зуураа, олон оронуудай национальна федерацинууд иимэ мүрысөөе жэл бүри үнгэргэбэл, болохотой ха гэжэ бодомжолно. Энээниие саашадаа ямараар үнгэргэхэ байhанаа уласхоорондын федераци бодожо үзэхэ юм ааб даа.

«Дэлхэйн кубогта» хүртэхын түлөө мүрысөөе зунай эхин багаар, Европо түбиин чемпионадуудай hүүлээр хоёр-гурбан долоон хоногой үнгэрhэн хойно эмхидхэхэдэ эгээл таарамжатай хэбэртэй. Спортын манай үзэсхэлэн hайхан зүйлые Африкада, Азида, Америкэдэ хүгжөөхэ хэрэгтэ уласхоорондын федераци анхаралаа багаар хандуулна.

«Дэлхэйн кубогта» хүртэхын түлөө түрүүшын мүрысөөе эмхидхэгшэд спортсменүүдэй сагай уларилда дадаха, түхеэрэлгэнүүдээ туршажа үзэхэ хэрэгтэ дан бага саг — оройдоол нэгэ үдэр үгэhэниинь хангалтагүй байна. Оройдоол хоёр тренер: гимнаст басагадай — совет, эрэшүүл гимнастнуудай япон тренер уригдаа. Эдэ мэргэжэлтэдэй шадабари ехэтэй байhаниинь элитэ юм ааб даа. Гэбэшье уласхоорондын бүхы ехэ ехэ мүрысөөнүүдтэ орон бүхэнhөө хабаадагшад өөhэд өөhэдын hоригшотой байдаг гээшэ.

Эдэ бүхы хангалтагүй зүйлнүүд саашада сайжруулагдажа, дэлхэйн гимнастикын олохон «ододые» суглуулhан мүрысөөн спортын hайндэр боложо, эгээл эрхимүүдэйнь илалтаар дүүрэхэ байhанда найдахые хүсэнэбди гэжэ Ю. Титов хэлэбэ.

(ТАСС).

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. «Үбэл — hуралсалай хаhа» — түрүү бэшэг. КПСС-эй Буряадай обкомой пленум тухай информационно мэдээсэл. Буряадай АССР-эй промышленностиин хүгжэлтын Гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтын январь-сентябрь hарануудай дүнгүүд тухай. «Эхэ орондоо — ороohо таряа» — мэдээн. ТАСС-ай мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаhанда. «Хүн бүхэн харюусалгатай» — А. Коротаевагай статья. «Үбэл — шадамар шалгагша» — В. Баторовай статья. «Эд бараа — хүдөөгэйхидтэ» — Д. Колмаковой корреспонденци.

Гурбадахи хуудаhанда. Буряадай АССР-эй промышленностиин хүгжэлтын Гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтын январь-сентябрь hарануудай дүнгүүд (түгэсхэл). «Һуралсал дээшэлүүлхын түлөө» — Ю. Кожарскиин статья. «Эрхэ сүлөөдэ дуратайшуул» — А. Куртик, М. Спекторэй статья. Хилын саана.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. «Светофорой улаан гал» — А. Алексеевэй статья. «Огторгойн харуул» — Н. Орловой репортаж. «Метрополитен» музейн хоморой шэхаг зүйлнүүд» — фото-мэдээсэлнүүд.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.00 — Шэнэ hонин. 10.10 — «Ольга Сергеевна» (7-дохи бүлэг). 11.20 — Футболоор УЕФА-гай кубогай түлөө мүрысөөн. «Спартак» (М) — «Кельн» (ФРГ). 12.50 — Забhарлалга. 13.00 — Футбол. «Арарат» (Ереван)— «Вест Хэм» (Англи). 13.45 — «Шатарай hургуули». 14.15 — Классическа мэдээжэ хүгжэмэй концерт. 14.45 — «Олон түмэнэй ленинскэ университет». «КПСС — олонинтые эмхидхэгшэ ба хүмүүжүүлэгшэ». 15.15 — «Документальна экран». 16.30 — «Ольга Сергеевна» (7-дохи бүлэг). 17.35 — Футбол. «Арарат» — «Вест Хэм». 18.20 — «Спортлото». 18.30 — «Время». 19.00 — Забhарлалга. 19.10 — Футбол. «Спартак (М) — «Кельн» (ФРГ). 20.40 — «Ольга Сергеевна» (7-дохи бүлэг). 21.50 — «Олон түмэнэй ленинскэ университет». 22.20 — «Баримтата экран». 23.35 — «Эрдэмтэдэ үгэ үгтэнэ». 23.50 — Забhарлалга. 24.00 — «Время».

ДЭЛХЭЙН ГАЗЕТЭНҮҮД ЮУН ТУХАЙ БЭШЭНЭБ

СССР-тэ ерээд байха үедэнь правительствын гэшүүдэй зүгhөө, засагай нютагай зургаануудай ба совет арадай үмэнэhөө хүндэмүүшэ халуунаар угтаhанайнь, анхарал хандуулhанайнь түлөө баяр баясхалан хүргэжэ, Францийн Президент Валери Жискар д'Эстэнэй КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневтэ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорнодо эльгээhэн телеграммануудые Францийн ба бусад оронуудай газетэнүүд үргэнөөр толилно. В. Жискар д'Эстэн Л. И. Брежневэй нэрэ дээрэ телеграмма эльгээхэдээ, Советскэ Союзай ба Францийн хоорондохи хани барисаан, харилсаа холбоон эб найрамдал болон шахардуу байдал hулаpуулгын аша туhада хүгжэхэ гээд этигэл найдажа байhанаа мэдүүлнэ.

Советскэ Союзай, Францийн хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондо болоhон хөөрэлдөөнүүдэй дүнгүүдые хэблэл шэнжэлжэ үргэлжэлhөөр. Уласхоорондын харилсаандахи шахардуу байдал hулаpуулхын тула өөhэдhөөнь дулдыдаhан бүхы юумэ хэхые шиидэнги байhанаа Москва, Париж мэдүүлбэ. Хельсинкидэ гар табигдаhан түгэсхэлэй актын бүхы тодорхойлолгонуудые бэелүүлхээр бэлэн байhанаа эдэнэр баталаад, ниитэ Европын зүблөөнэй дүнгүүд хадаа арад зонойнь аша туhада харюусаhан гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаанай саашадаа улам түргөөр хүгжэлгын программа болоно гээд тэмдэглээ, гэжэ Чехословакиин «Руде право» газетэ бэшэнэ.

Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын жэлдэ зорюулагдажа, Берлиндэ нээгдэhэн бүхэдэлхэйн конгрессэй хүдэлмэри тухай гадаадын хэблэл үргэнөөр мэдээсэнэ. СПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Хонеккерой хэлэhэн амаршалгын үгые газетэнүүд хуряамжалан толилходоо, Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын жэлдэ зорюулагдаhан конгресс дэлхэй дээрэ туйлай ехэ удха шанартай хэрэг болоно гэhэн үгэнүүдыень онсолон заана.

Конгрессто хабаадагшадта КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй эльгээhэн амаршалгын бэшэгые делегадууд удаан үргэлжэлhэн альга ташалгаар угтаа гээд газетэнүүд тэмдэглэнэ.

ВСРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Венгриин Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Дьердь Лазарай хани ёhоной албанай хэрэгээр Москва ошоhон тухай Венгриин хэблэл мэдээсэнэ.

Францийн «Юманите» газетэ Ливандахи байдал тухай бэшэхэдээ, «Ливание хоёр хуби болгожо хубааха хүсэлэнтэй» хархис хүсэнүүд орон дотор үймөө шууяа татана гэжэ онсолон батална.

Португалидахи хүшэр бэрхэшээлтэй байдал тухай, нэгэ талаhаа Баруун Сахарын ба Испаниин хоорондо, нүгөө талаhаа Мароккын ба Мавританиин хоорондо гараhан арсалдаата асуудалнууд тухай газетэнүүд бэшэнэ.

(ТАСС).

ХИЛЫН СААНАҺАА

ТЕЛЕФОН ТЕЛЕГРАФ РАДИО

УЛААН-БААТАР

МНР-тэ ГЕОЛОГОЙ ҮДЭРЫЕ ҺАЙНДЭРЛЭБЭ

ТАСС

Монголой газарай баялигуудые шэнжэлэн уудалагшад геологой үдэрые hайндэрлэбэ.

Монгол геологууд ажалдаа ехэ амжалта туйлажа, hайндэрөө угтаhан байна. Һүүлэй гурбан жэл соо зэдэй, цинкын, сагаан туулганай, шулуун дабhанай ба бусад ашагта малтамалай 100 гаран хэбтэшэ элирүүлэгдээ. Баян ашагта малтамалнуудые элирүүлэн ашаглажа эхилhэн газарта шэнэ хотонууд — Налайха, Дархан, Модот, Шарын-Гол хотонууд урган бодоо.

Советскэ Союзай, Болгариин, Венгриин, Германиин Демократическа Республикын ба Чехословакиин геологууд монгол нүхэдтэеэ хамта хүдэлнэ.

Социалис экономическа харилсан туhалалсалгын Соведэй хоёр ба олон талын хэлсээнүүдэй үндэhөөр Монголой геологическа албанай хүдэлмэриин ашаг үрэ улам дээшэлүүлэгдэжэ байна. Шэнэ шэжэм техникэ, мүнөөнэй ашагта малтамал бэдэрэлгын мүнөөнэй арга онол хэрэглэгдэнэ. Үндэhэн кадрнууд бэлдэгдээ. Мүнөө үедэ СЭВ-эй уласхоорондын геологическа экспедици эмхидхэн байгуулха талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэжэ байна. 1976 ондо тус экспедици хээрэ газагуур түрүүшынгээ жэл ажаллаха юм. Уласхоорондын геологическа экспедици 30 мянга гаран дүрбэлжэн километр талмай дээрэ геологическа буулгабари, геофизическэ шэнжэлэлгэ хэхэ байна.

БЕРЛИН

КОНГРЕССЭЙ ХҮДЭЛМЭРИШЭ КОМИССИНУУДТА

ТАСС

Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын жэлдэ зорюулагдажа, ГДР-эй ниислэл хотодо боложо байhан бүхэдэлхэйн конгресс дээрэ юhэн комиссиин заседанинууд эхилбэ.

«Эхэнэрнүүд ба эб найрамдалай, уласхоорондын аюулгүй байдалай, шахардуу байдал hулаpуулхын түлөө, зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хуряахын түлөө, оршон тойронхи байгаалиие сахин хамгаалхын түлөө тэмсэл» гэhэн темые комиссинуудай нэгэн зүбшэн хэлсэжэ байна. Энэ хадаа бүхы конгрессэй хүдэлмэриин гол темэнь болоно гэжэ комиссиин хүтэлбэрилэгшэ, Бельгиин элитэ мэдээжэ ниитын ажал ябуулагша, санаартан Раймон Гоор үгэ хэлэхэдээ тэмдэглээ.

Уласхоорондын харилсаае hайжаруулха, шахардуу байдал тэхэришэгүйгөөр hулаpуулха гээшэ манай үеын гол зорилго болоно гээд үгэ буляалдаата хөөрэлдөөнүүдтэ хабаадагшад мэдүүлнэ.

ВФП-гэй түрүүлэгшэ Энрике Пасторино конгрессэй «Эхэнэр болон ажал» гэhэн комиссиие хүтэлбэрилнэ. Бүхы дэлхэй дээрэхи хүдэлмэриин хүсэнэй гурбанай нэгэ хубиhаа үлүүниинь эхэнэрнүүд болоно. Ниитын байгуулалтаhаа, ороной экономикын хүгжэлтэhөө эдэнэй ажал хүдэлмэриин эрхэ байдал дулдыдадаг байха юм. Хүн хүниие мүлжэхэ, дарлаха ушарые бүрин усадхаhанай, эхэнэрнүүд болон эрэшүүлэй эрхые тэн адли болгоhоной үндэhөөр социалис гүрэнүүд эхэнэрнүүдэй ажалые эмхидхэхэ, сахин хамгаалха талаар баян дүй дүршэлтэй болонхой.

ЛИССАБОН

Революциин туйлалтануудые хамгаалха

ТАСС

Португалиин Коммунис партиин Генеральна секретарь Алваро Куньял Лиссабон шадархи Торрес Новаста болоhон олоной хабаадалгатай митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ, орон доторнай сэрэгэй-политическэ шахардуу байдал үргэлжэлhөөр гэжэ мэдүүлээ. Контрреволюциин хүсэнүүд, мүлжэгшэ дарлагша анги шэнэ, демократическа Португалиие зохёон байгуулгада тойбо татана.

Демократическа эрхэ сүлөөе, революциие аршалан хамгаалхын тула зүүнэй үзэлтэй хүсэнүүдтэ бэшэ, харин хархис контрреволюционернүүдтэ эсэргүү ябуулгануудые үнгэргэхэ шухала гэжэ А. Куньял тэмдэглээ.

Мүнөөнэй правительствада ородог социалис ба арадай-демократическа партинуудай холбоон орон дотоpхи байдалые улам шахардуу шанта болгоно гэжэ БКП-гэй Генеральна секретарь мэдүүлбэ. Эдэ партинуудай хүсэлэл оролдолго үргэн ниитэ арад зоной дурыень гутааhан байха юм.

БУЭНОС-АЙРЕС

АРГЕНТИНЫН ПРЕЗИДЕНТЫН ХЭЛЭҺЭН ҮГЭ

ТАСС

Хуан Доминго Пероной хүтэлбэрилэгшэнь байhан перонис хүдэлөөнэй эмхидхэгдэhээр 30 жэлэй ойдо зорюулагдажа, эндэ эмхидхэгдэhэн олоной хабаадалгатай митинг дээрэ Аргентинын Республикын президент Мария Эстела Мартинес де Перон үгэ хэлэбэ.

Бэеынь муудаhанhаа уламжалан, амаралтада гараhанайнгаа hүүлээр президент бусажа ерээд, түрүүшынгээ үгэ хэлэhэн байна.

Саг зуура президент байhан Итало Лудерай бэелүүлhэн политикые Мария Эстела Мартинес де Перон hайшаагаад, үргэн олониитын зүгhөө правительствын дэмжэгдэхын тула ороной политическэ бүхы хүсэнүүдтэй хөөрэлдөө хэхые найдуулба. Хашалта харшалалтануудта, харата муухай ябуулгануудта эсэргүүсэн тэмсэхыень тэрэ арад зониие уряалhан байна.

«Хүтэлбэрилхы хустисиалис партиие демократическа үндэhэ hуури дээрэ шэнэдхэн хубилгаха» шухала гэжэ тэрэ хэлээ.

КАИР

А. Сададай мэдүүлгэ

ТАСС

Египедэй Араб Республикын президент А. Садат Арадай суглаан дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Египедэй гадаадын ба дотоодын политика тухай мэдүүлгэ хэбэ. Израилиие Холбоото Штадуудай зэбсэг хэрэгсэлнүүдээр хангажа байhан тухайнь тогтоходоо, А. Садат иигэжэ хэлээ: «Израилиие американецуудай зэбсэг хэрэгсэлнүүдээр, илангаяа шэнэ буу зэбсэгүүдээр хангажа байhан ушараар, hанаата боложо, эрид буруушаажа байhанаа мэдүүлнэб. Дунда Зүүн зүгтэ США-гай үзүүлдэг үүргэдэ энэнь нашье таарахагүй байна. Нэгэ талаhаа зэбсэг хэрэгсэлнүүдые суглуулха болоо hаань, нүгөө талаhаа бидэ буу зэбсэгүүдээ үргэдхэхэ ёhотойбди. Энээнэй хойшолонгууд бүгэдэндэ эли юм ааб даа».

1973 оной октябрь hараhаа 1975 оной эхин болотор Израиль 1,5 миллиард долларой зэбсэг хэрэгсэлнүүдые США-hаа абаhан байна. Финансын энэ жэлдэ Тель-Авив 1,8 миллиард долларой зэбсэг хэрэгсэлнүүдые, сэрэгэй техникэ Вашингтонhоо абаха юм.

Мүнөө үедэ Египет «нээмэл үүдэнэй политика» гэдэгые бэелүүлнэ гээд Садат саашадаа хэлэбэ. Тиигэжэ Египет гүрэнэй ба үмсын секторнүүдтэ үндэhэлhэн Египедэй арад социализм байгуулжа байна гэжэ тэрэ үргэлжэлүүлээ.

«Нээмэл үүдэнэй политика» бэелүүлхэдээ, Египедэй экономикодо гадаадын капитал үргэнөөр нэбтэрэн орэно гэжэ хэдэ хэдэн Араб орснуудай хэблэл тэмдэглэнэ.

СССР-тэй хани барисаатай, США-тай хёмороо зүришэлдөөтэй нэгэ янзын харилсаагаа болюулжа, эдэнэй хоорондохи илгаае үндэhэ hуури болгонгүй, нэгэндэнь — социалис байгуулалта, нүгөөдэдэнь — капиталис байгуулалта гэжэ илгангүй, эдэ оронуудай туд бүхэнтэйнь хани барисаагаа тэгшээр хүгжөөхые шиидэжэ байhанаа Садат баталба.

УНШАГТЫ, hонирхохол байхат

ТОТИ ШУБУУН «МОСКВА ШАДАРХИ ҮДЭШЭНҮҮД» ГЭҺЭН ДУУЕ ДУУЛАНА

ХҮН ЗОНОЙ Тула хотын «Байгаали» гэжэ магазинда ороходонь, «Амар сайн» гэhэн үгэнүүдээр хүндэмүүшэ халуунаар угтадаг заншалтай Австралиин тоти шубуун түлөөлэгшэ иимэ хүндэмүүшэ халуунаар угталгын үүр... дүүргэдэг байна.

Юумэ худалдан абаха ерэгшэдэй урда тэрэ со... хүхюунээр энеэдэг, нэрээ ... лэдэг байха юм. Тэрэ ... тусхай номертой байна. Со... той хүхюун байха үе... «Москва шадархи үдэшэ...» гэhэн дууе эшхэрэн дуу...

Австралиhаа асарагдаhан тоти шубуун 12 жэл соо ... магазинда байлгагдана. Т... рэнэй олон ханинарые Т... хотын хүн зон худалд... абаад, гэртээ байлгадаг ю... Харин энэ шубуун байга... дуратайшуултай ханилаа ... хэдэ алдуу болохогүй. Ма... хүн зоной олоороо магази... суглардаг байhан ушар... тэрэнэй дура татаhаншье б... жа болохо.

ВИКИНГНҮҮДЭЙ ХАШАРҺА МҮНГЭН

ВИКИНГНҮҮДЭЙ үе ... 500 шахуу хашарhа мү... Дунда Швециин Гильбэрг... жэ нютагта олдобо. Швец... эрдэмтэдэй баримта мэдэ... нүүдэй ёhoop, зэд амhа... соо байhан эдэ хашарhа м... гэн угаа hонирхолтой. Ма... эрын XII зуун жэлэй хоёр... хи хахадта Кнут Эрикс... зонхилхо үеэр эдэ хашар... мүнгэн шудхагдаhан байга... хэбэртэй.

ТЛИССКЭ ХҮҮРЭЙ НЮУСА

ДАЛАЙН уhанай нюру... дээшээ 1500 метртэ байда... Тлисскэ хүүрые малтаба.

Бухануудай, хонидой, ам... дай, моридой дүрэ зураг... бронзо олон юумэнүүдые ... дэмтэд олоhон байха юм. ... тэ урда сагай уран гар... эдэнэй нэгэн дээрэ агнуу... хэлгые, дайгаа дараhан сэр... шэдэй бусалгые зураглан ... руулна.

Манай эрын урда тэ... хоёр мянгадахи жэлэй hүү... багта Түбэй Кавказай hүм... улануудта мал үдхэдэг ... саатан ажаhууhан байгаа ... гээд эдэ зүйлнүүд элирхэ... батална. Эдэнэр ёhо заншал... раа скифүүдтэ адлирхуу ба... гаа. Бүри хожомой хүүр... cooho олдоhон түмэр зүй... нүүд энэ hанал бодолые ... шэнэ. Түмэр хэрэгсэлнүүд — кинжалнууд, бронзо зэбсэ... бусад зүүдхэлнүүд — Днеп... ба Дон мүрэнүүдэй хоорондо... тала дайдаар ажаhууhан ... дэл угсаатанда хабаатай.

Скифүүд Закавкази, ... талын Ази руу добтолго ... дээ, Урда Осетиин газар ... да дээгүүр гарадаг байга... гээд эрдэмтэд тооложно. Ма... скифүүдэй сэрэгшэдэй зар... хубинь эндэ үлэжэ, hуури... нютагжаhаншье байжа боло... Кавказдахи хүүрнүүдтэ ск... фүүдэй эдлэл хэрэгсэлнүүд... олон байhан ушарынь энээ... элирхэйлэгдэнэ бэшэ гү. Г... бэшье Тлисскэ хүүрэй нюу... үшөөл тайлбарилагдаагүй байhаар.

СЭНХИР НОМИН АРАЛНУУДАЙ ЗАГАҺАШАД

МАЛЬДИВСКА бүлэг арал... нууд Индиин океанай ... алдама сэнхир номин уhана... дунда, далайн эрьедэхи ... хөөрсэг харгы замай хажуу ... лада байдаг юм. Энэмнай ... хамшаг hонин, өөрсэ янз... газар лэ. Шүрэ hубhаар ... 2 мянга шахуу багахан ара... haa эдэ бүридэнэ. Эрье шад... раарнь загаhан, дельфин, кр... веткэ угаа олон юм. Улаан... наранай элшэ туяагай саса... толоржо байха үеэр заган... шадай хэдэн зуугаад бага... онгосо олзобоpидо гарадаг.

«Бидэнэй океан далай ... жээнэ» — гэжэ Мальдиви... аралайхид хэлсэдэг. Үнэн... рөөшье, тиимэ байна. Эндэ ... дөө ажахы hулаар хүгжэх... Элдүүрилхээр газаршье бага.

Сэнхир номин аралнууд ... гүүр ажаhуугшад гол ту... загаhаар хооллодог байна. ... гаhа газаашан ехээр худал... даг. Тиимэhээ загаhа бари... хүгжөөлгэдэ Мальдиви арал... хид гол анхаралаа хандуу... Ороной загаhанай пром... ность хүгжөөн байгуулха 10—15 жэлэй программа табигда... байна.

(ТАСС).

РЕДАКТОР
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд

г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 3... Телефоны: редактора — 2-54-54, приёмная — 2-54-..., зам. редактора — 2-68-0..., зам. редактора — 2-62-6..., отв. секретаря — 2-50-5..., секретариат — 2-66-76, ... делы: партийной жизни — 2-60-91, сельского хозяй... за — 2-64-36, 2-63-88, ... паганды и агитации — 2-36-2..., промышленности и стро... тельства — 2-61-35, сов... ского строительства и быт... 2-69-58, культуры и шко... 2-60-21, писем и селькоров — 2-67-81, информации — 2-34-05, общественная пр... ёмная — 2-56-62, машин... бюро — 2-57-63, корректо... ская — 2-35-95, фотолабо... тория — 2-33-61.

 ☐ Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров Бур АССР Н 00683. Заказ № 01...